

Závěrečná konference v rámci projektu mesta Brezna

„Akčný plán a opatrenia mesta Brezna zamerané na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy“

konference

Mgr. JAN MATOUŠ

11. 4. 2024

Asitis

Asitis

Norway
grants

AKČNÝ PLÁN

PRE ZMIERŇOVANIE
A PRISPÔSOBOVANIE SA
ZMENE KLÍMY

NA ÚZEMÍ MESTA BREZNO

konference

JAN MATOUŠ

11. 4. 2024

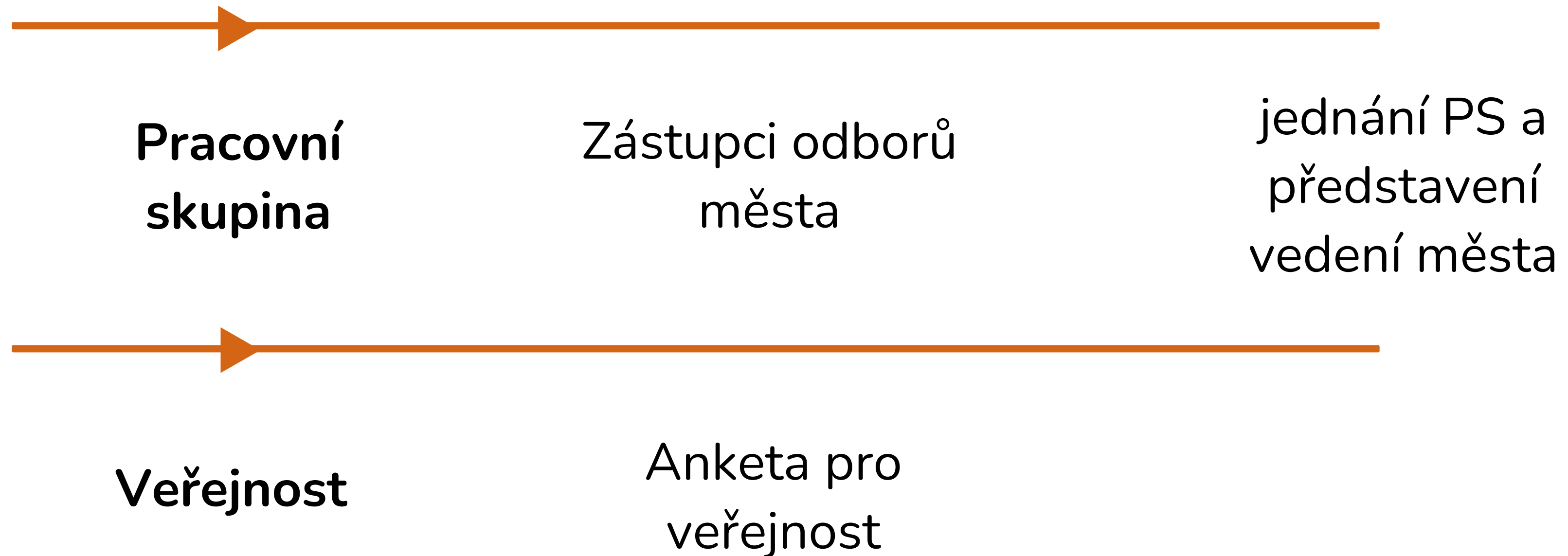

Tento dokument vznikol v rámci projektu „Akčný plán a opatrenia mesta Brezna zamerané na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy " (kód projektu: ACC02P04), podporeného Nórskom prostredníctvom Nórskeho grantu a spolufinancovaného zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Kroky přípravy strategie

Pracovní skupina a zapojení veřejnosti

Východiska adaptace na klimatickou změnu

Spoločným úsilím k zelenej Európe

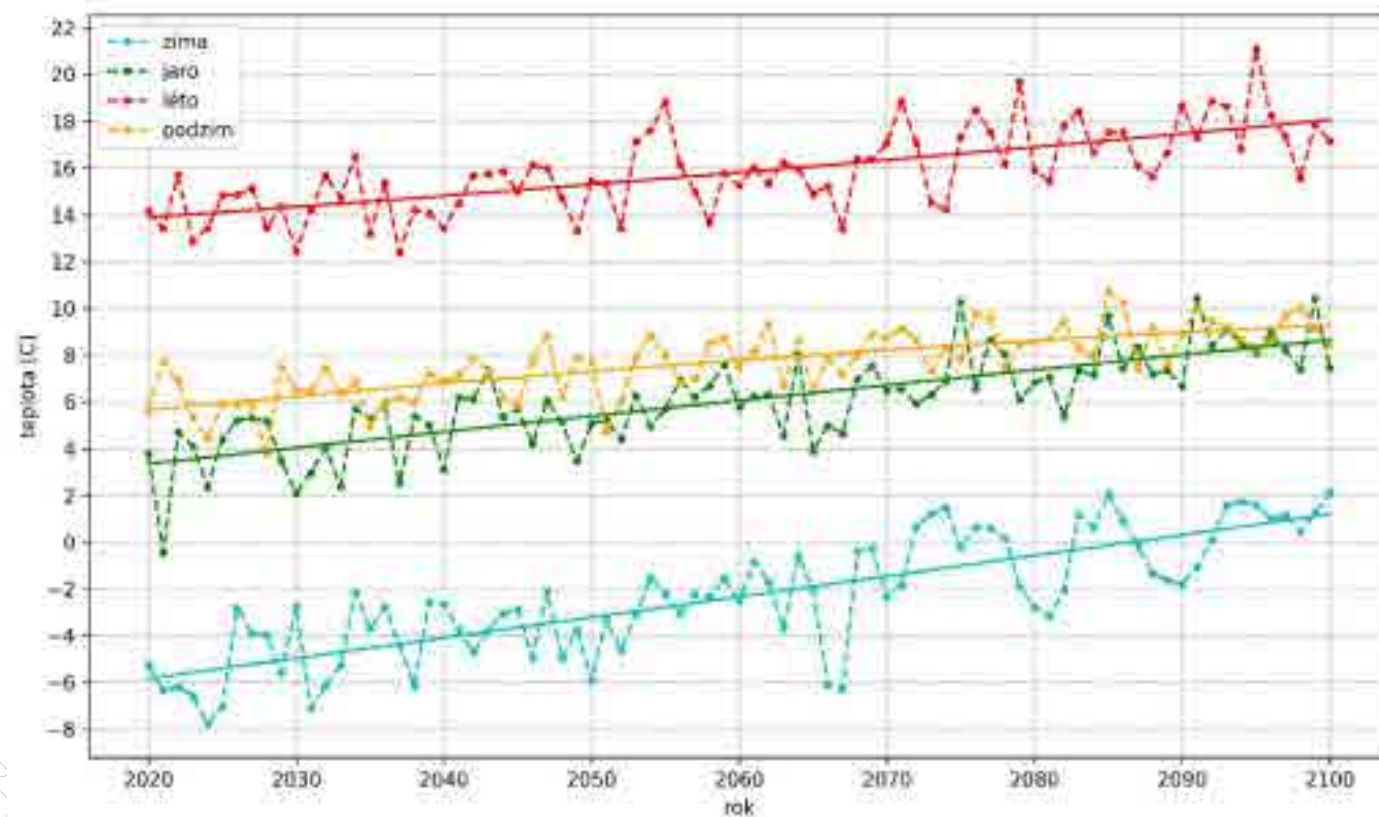
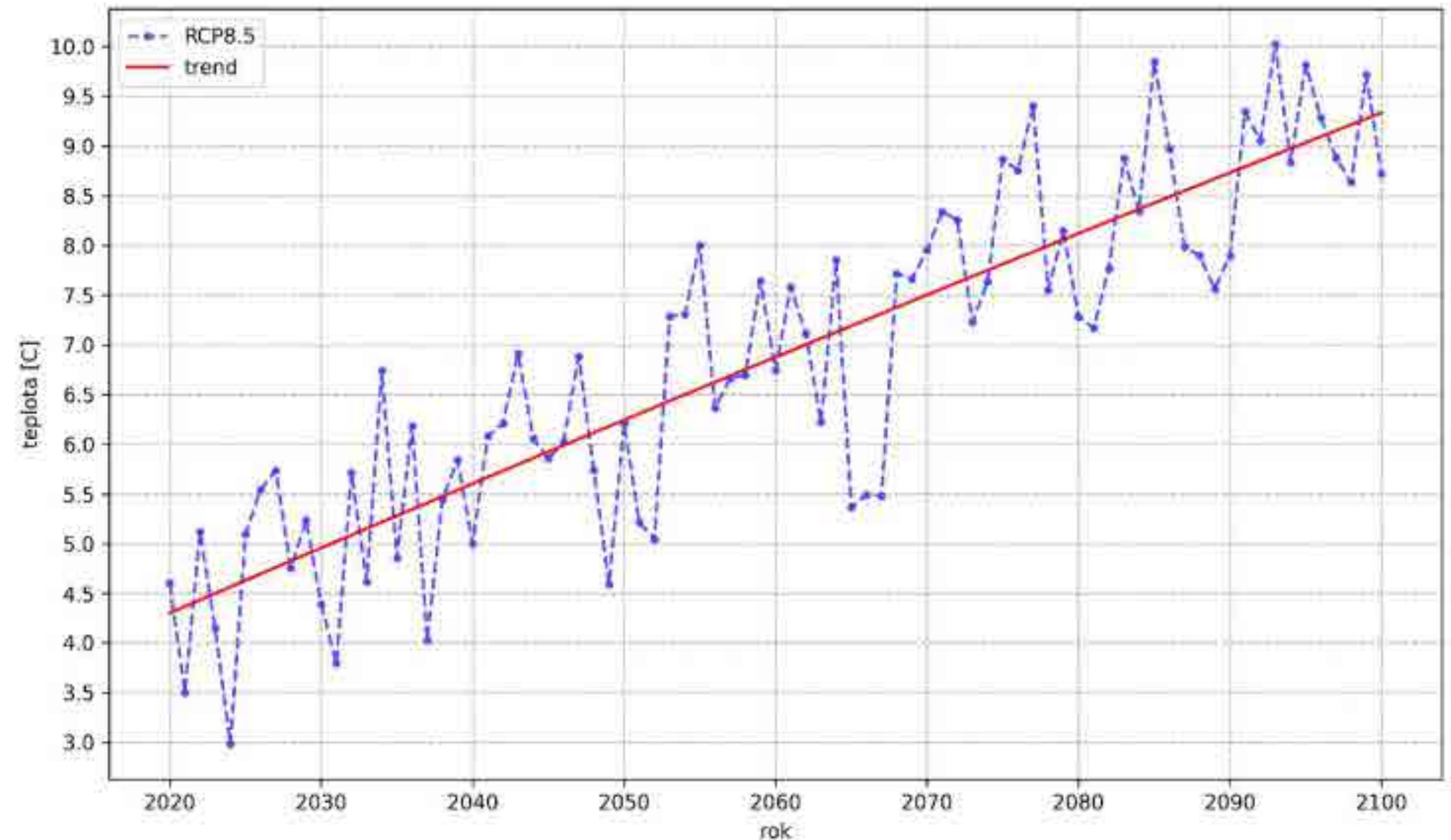

- Analýza zraniteľnosti (satelitní data)
- Sektorová analýza (lesníctví, zemědělství, biodiverzita, vodní režim, urbanizovaná krajina, energetika, doprava, rekreace ...)
- Závěry zjištěné z ankety pro veřejnost
- Výstupy z pocitové mapy
- Výstupy z řízených rozhovorů se stakeholdery
- Analýza stávajících dokumentů (ÚPM, Program rozvoja mesta Brezno 2016 - 2022, Konceptia rozvoja mesta Brezno v oblasti tepelnej energetiky z r. 2020, Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy aj.)

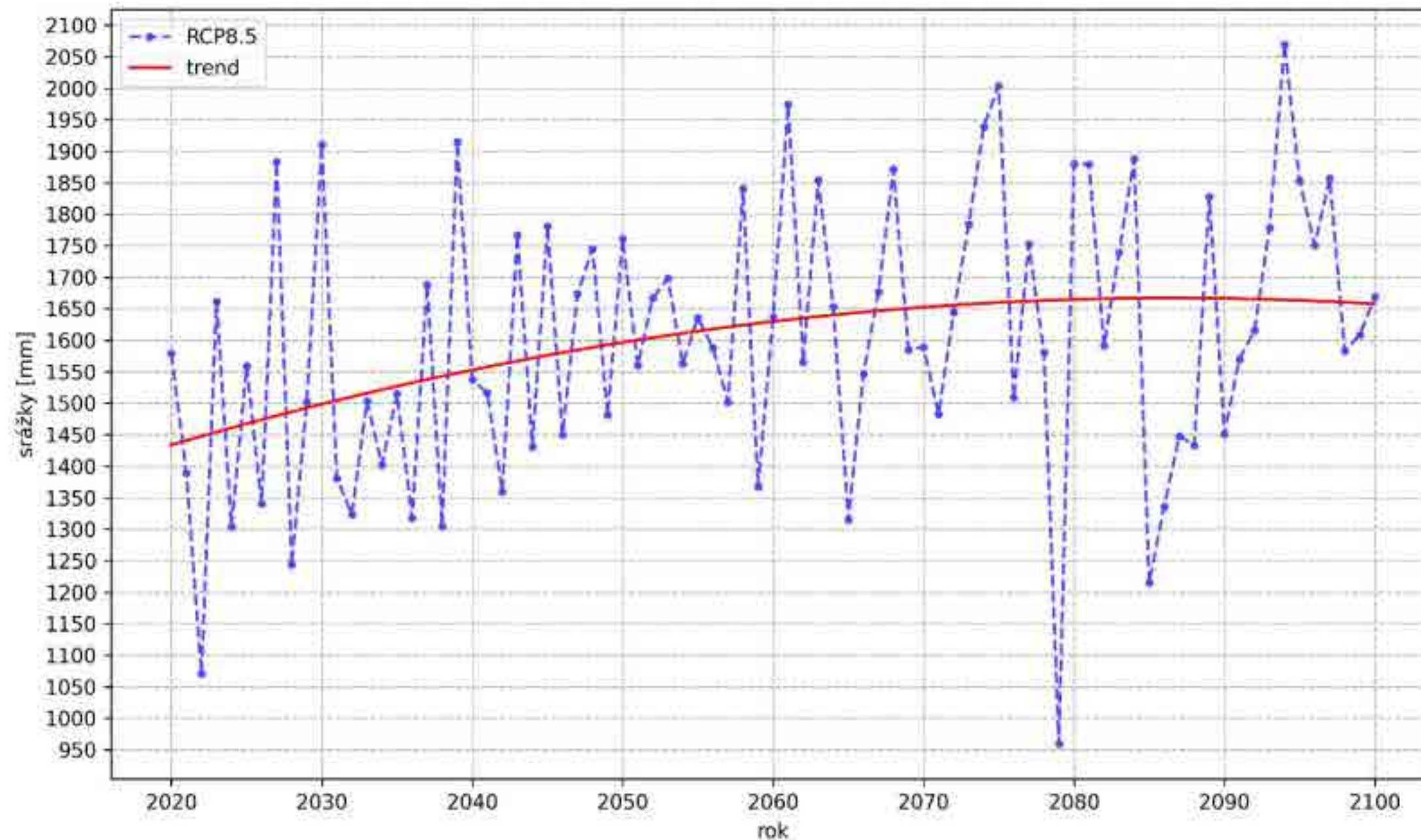
Predikce vývoje - teplota vzduchu

Zvýšení průměrné teploty vzhledem k současnosti:

- do roku 2030 o 0,7 °C,
- do roku 2050 potom o 1,9 °C.
- do roku 2100 až o 5 °C.
- K největším výkyvům bude docházet v zimě, mezi roky 2020 až 2100 můžeme očekávat zvýšení teploty až o 7 °C
- v ostatních ročních obdobích o 3,5 °C a více.

Predikce vývoje - srážky

Průměrné roční srážky.

- Navýšení do roku 2080 až o 220 mm
- Přibližně 35 mm za 10 roků
- Ke konci století snížení
- Střídání více sušších roků s roky srážkově vydatnými

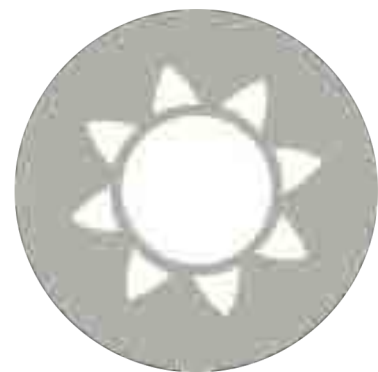
Během roku

- vyšší nárůst na jaře a v zimě, pokles v létě
- Prodlouží se období bez srážek
- Zvýší se četnost přívalových srážek (20 – 50 mm / den)

HLAVNÍ KLIMATICKÉ HROZBY

**Vlny
horka**

Sucho

**Přívalové
povodně**

- ▶ **ZRANITELNOST**
náchylnost k negativním dopadům během nebezpečné události nebo také nedostatek schopností na situaci reagovat.
- ▶ **ODOLNOST**
schopnost se s nebezpečnou událostí vypořádat nebo se po poškození rychle vrátit do normálu.

**CÍLEM ADAPTACE JE SNÍŽENÍ ZRANITELNOSTI A
ZVÝŠENÍ ODOLNOSTI ÚZEMÍ**

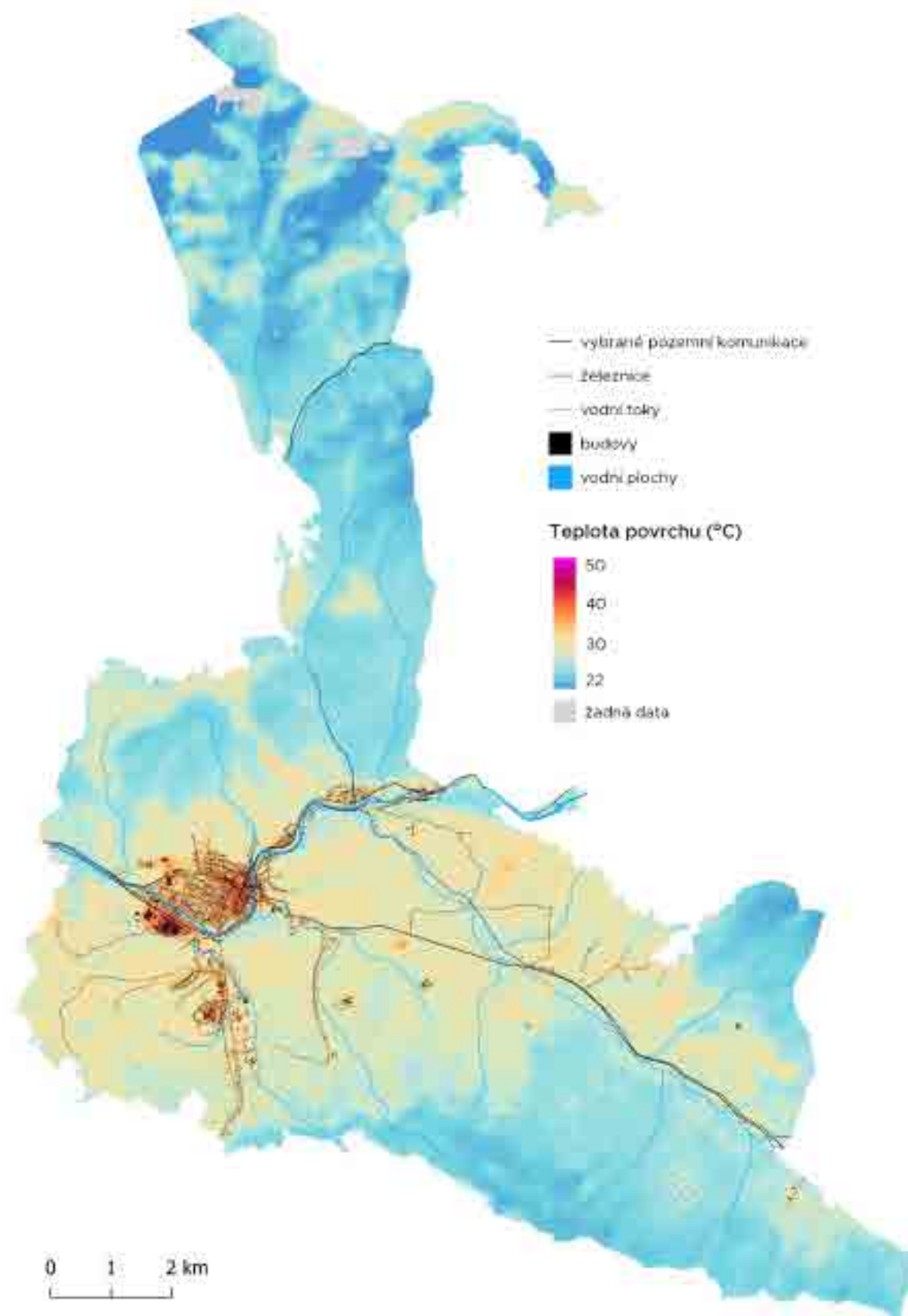
ZRANITELNOST = expozice + citlivost – adaptační kapacita

EXPOZICE

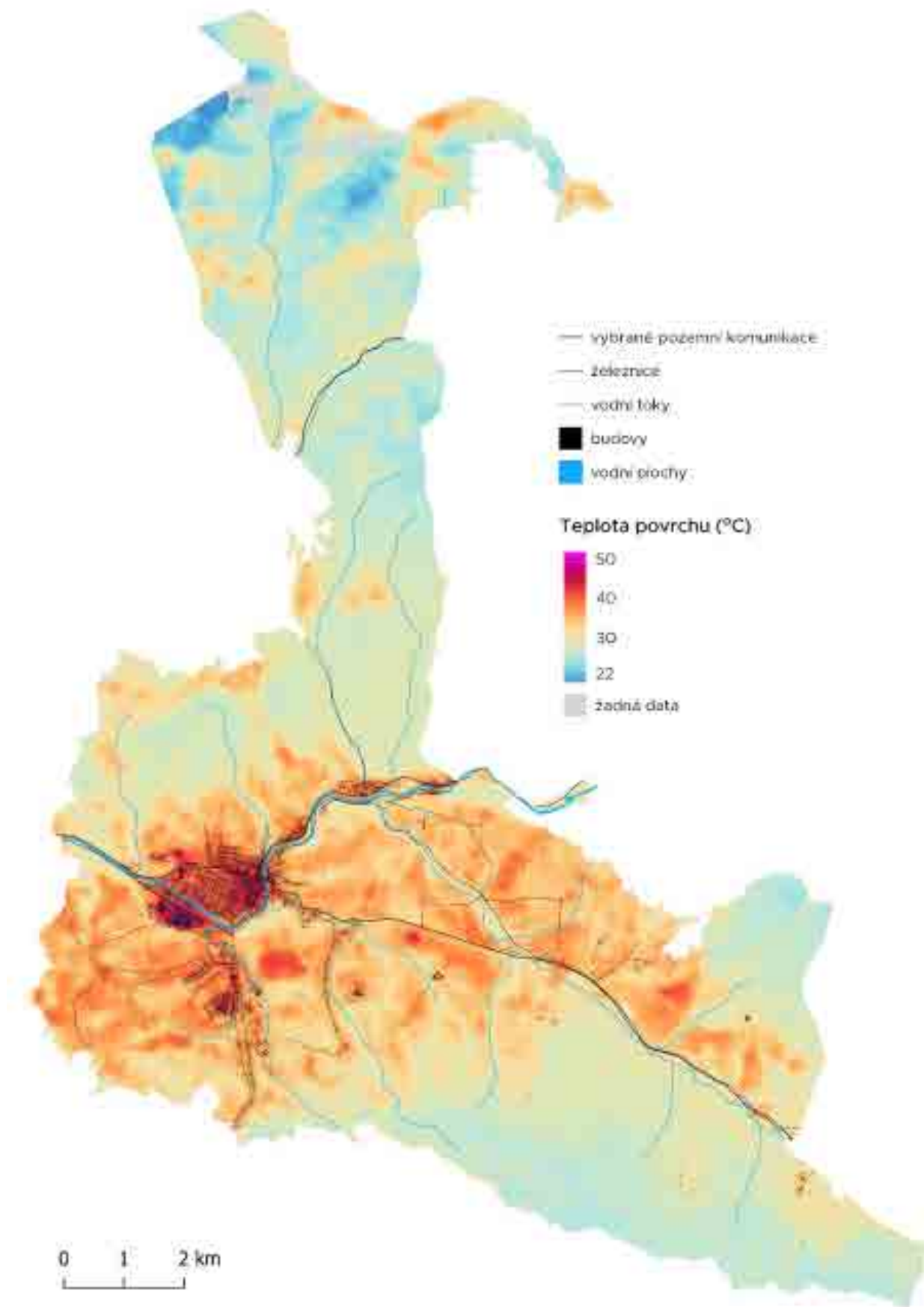
KDE SE HROZBA PROJEVUJE

- ▶ MÍSTA OHROŽENÁ PŘEHŘÍVÁNÍM
- ▶ DOPADY SUCHA NA VEGETACI
- ▶ MÍSTA OHROŽENÁ PŘÍVALOVOU POVODNÍ

PRŮMĚRNÁ TEPLOTA ÚZEMÍ BĚHEM LETNÍCH MĚSÍCŮ

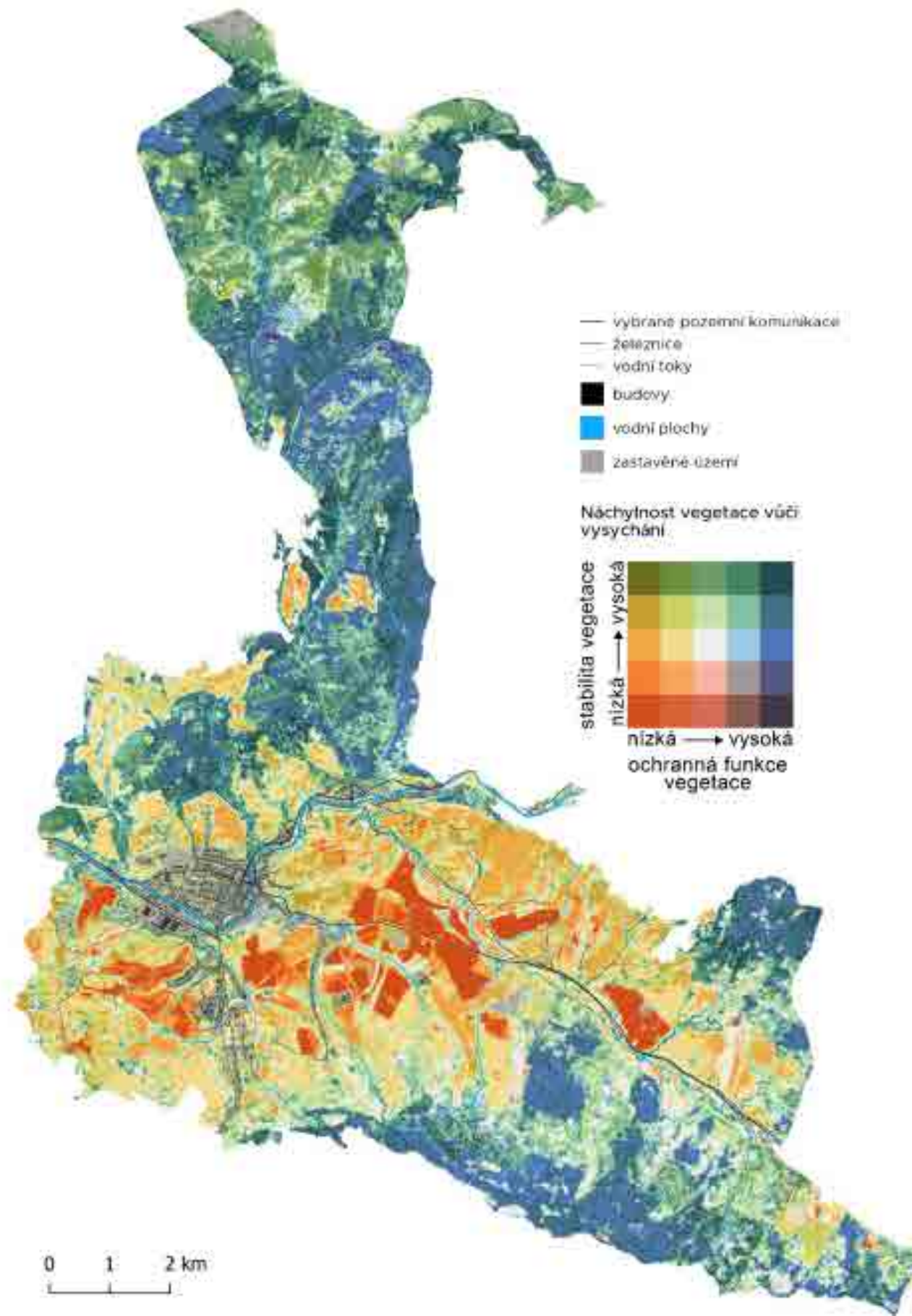

MÍSTA OHROŽENÁ PŘEHŘÍVÁNÍM (TEPLOTY BĚHEM NEJTEPLEJŠÍCH DNŮ)

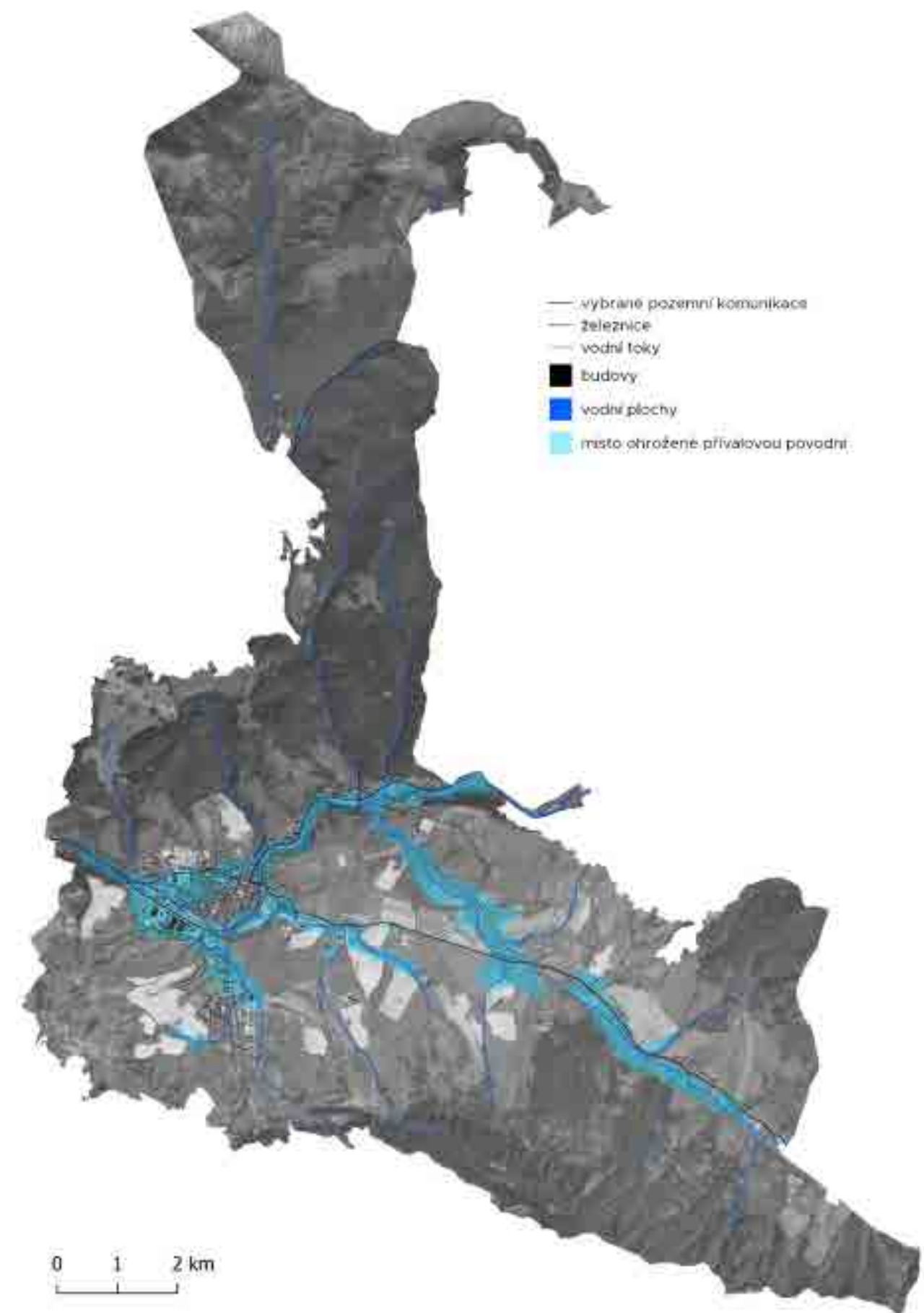

Mapa byla vytvořena na základě dat družice Landsat 8 v letních měsících v letech 2015-2021.

MÍSTA OHROŽENÁ SUCHEM

MÍSTA OHROŽENÁ PŘÍVALOVOU POVODNÍ

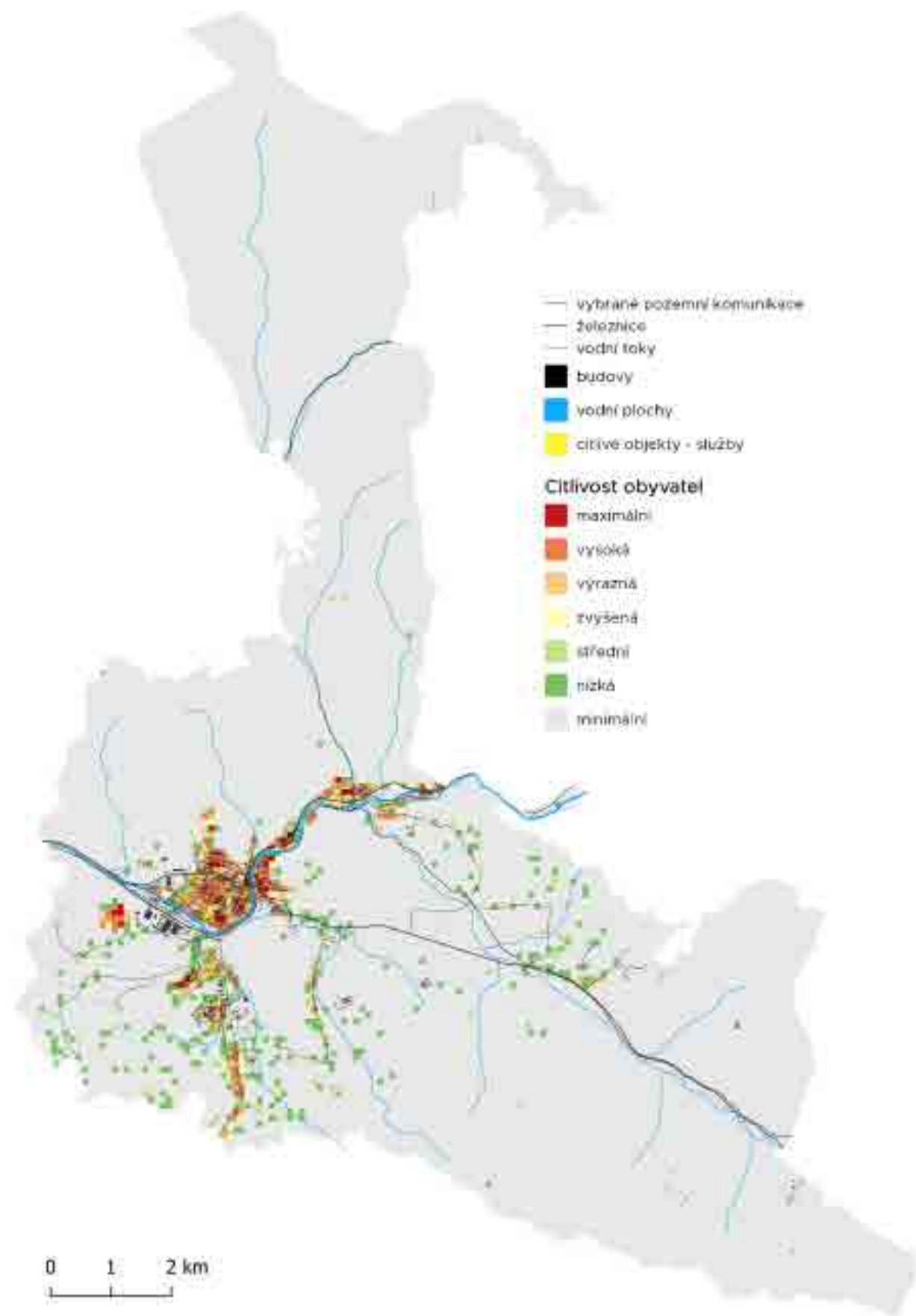

CITLIVOST

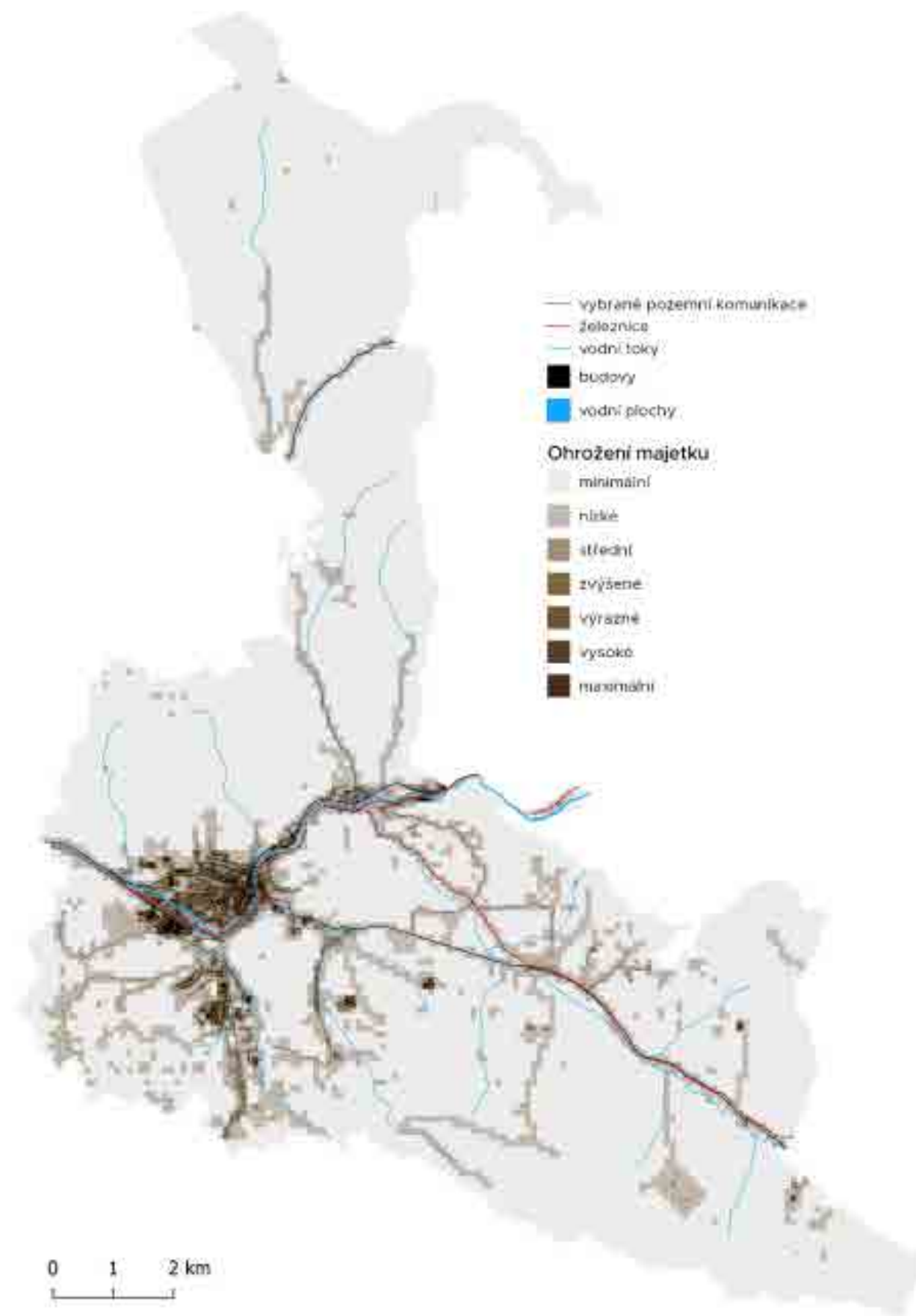
KDE BY HROZBA ZPŮSOBILA
NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY

- ▶ ROZMÍSTĚNÍ ZRANITELNÉ POPULACE (DĚTI A SENIOŘI)
- ▶ ROZMÍSTĚNÍ OHROŽENÉHO MAJETKU A INFRASTRUKTURY

ROZMÍSTĚNÍ ZRANITELNÉ POPULACE

ROZMÍSTĚNÍ OHROŽENÉHO MAJETKU A INFRASTRUKTURY

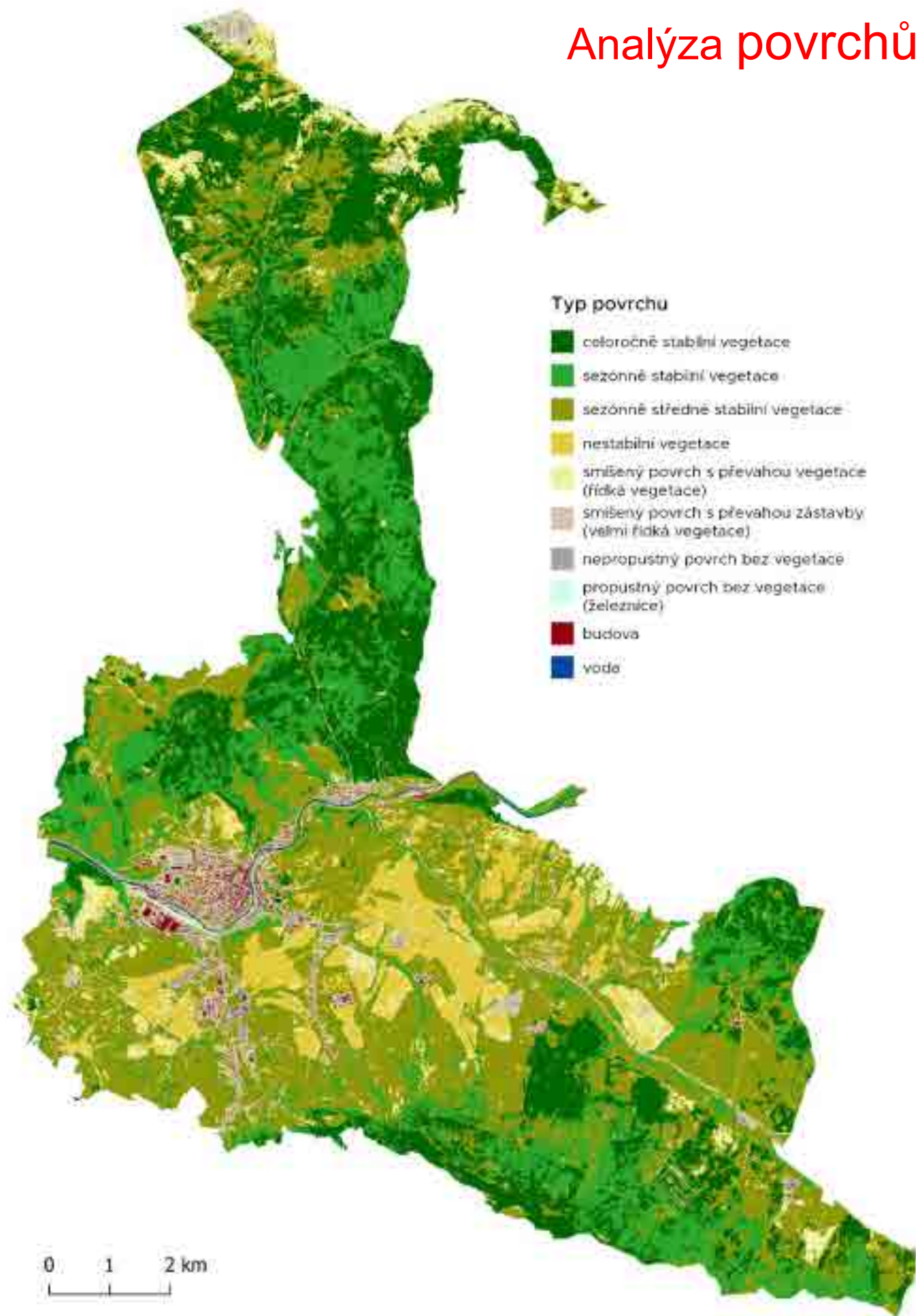
ADAPTAČNÍ KAPACITA

KDE JE VYŠŠÍ SCHOPNOST
ZVLÁDAT HROZBU

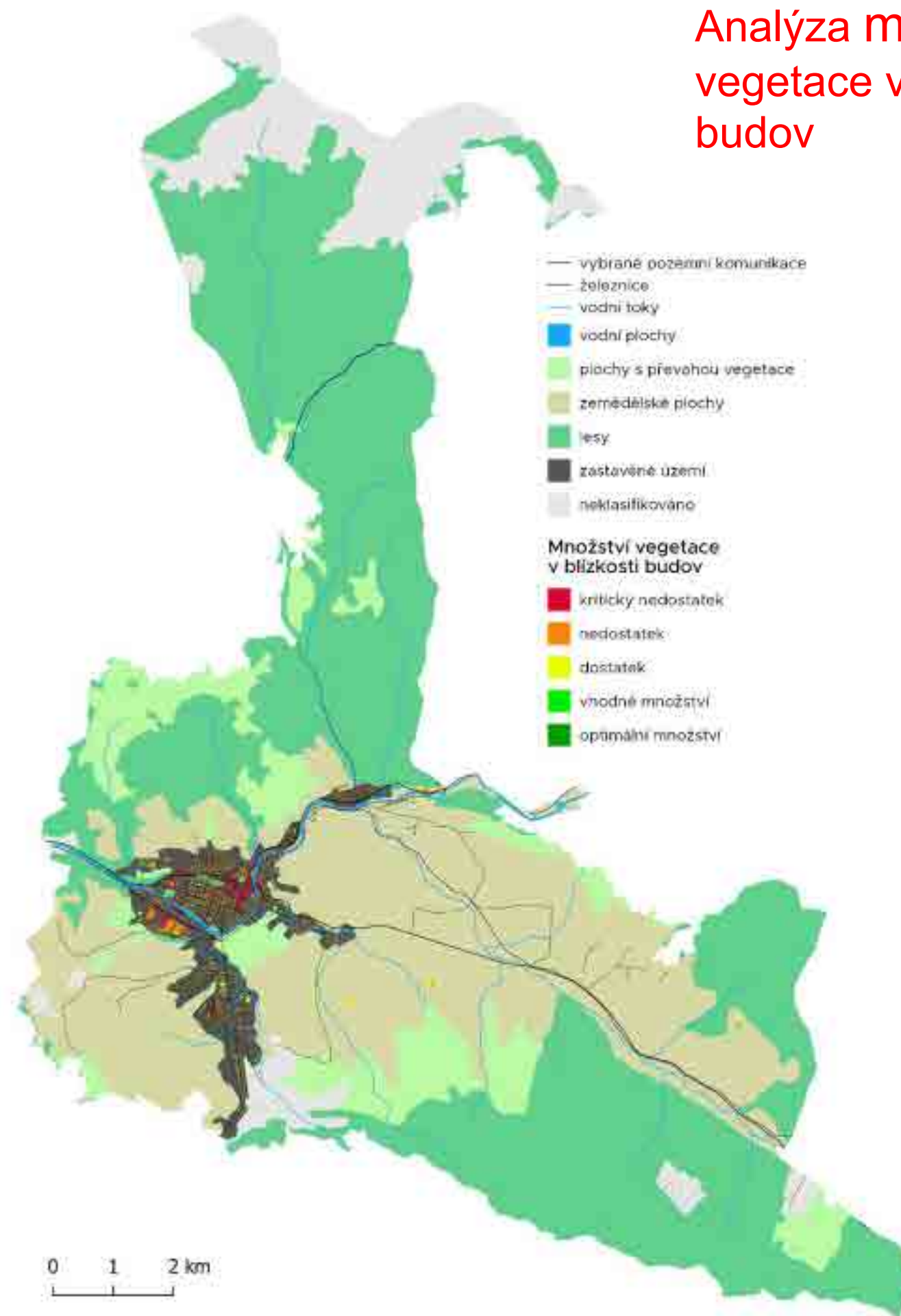
- ▶ ANALÝZA POVRCHŮ
- ▶ ANALÝZA MNOŽSTVÍ VEGETACE V BLÍZKOSTI BUDOV
- ▶ ANALÝZA PROPUSTNÝCH POVRCHŮ

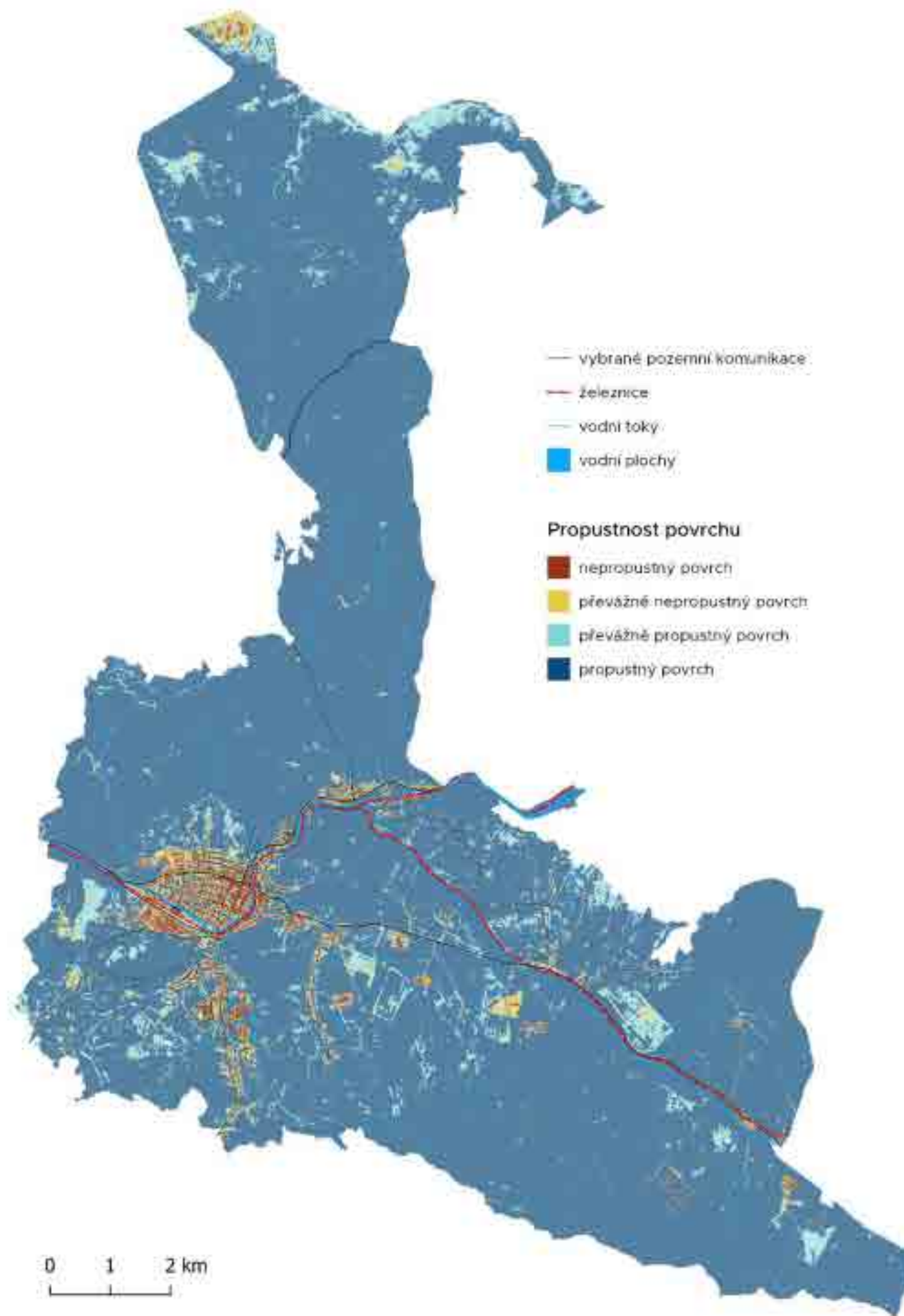
Analýza povrchů

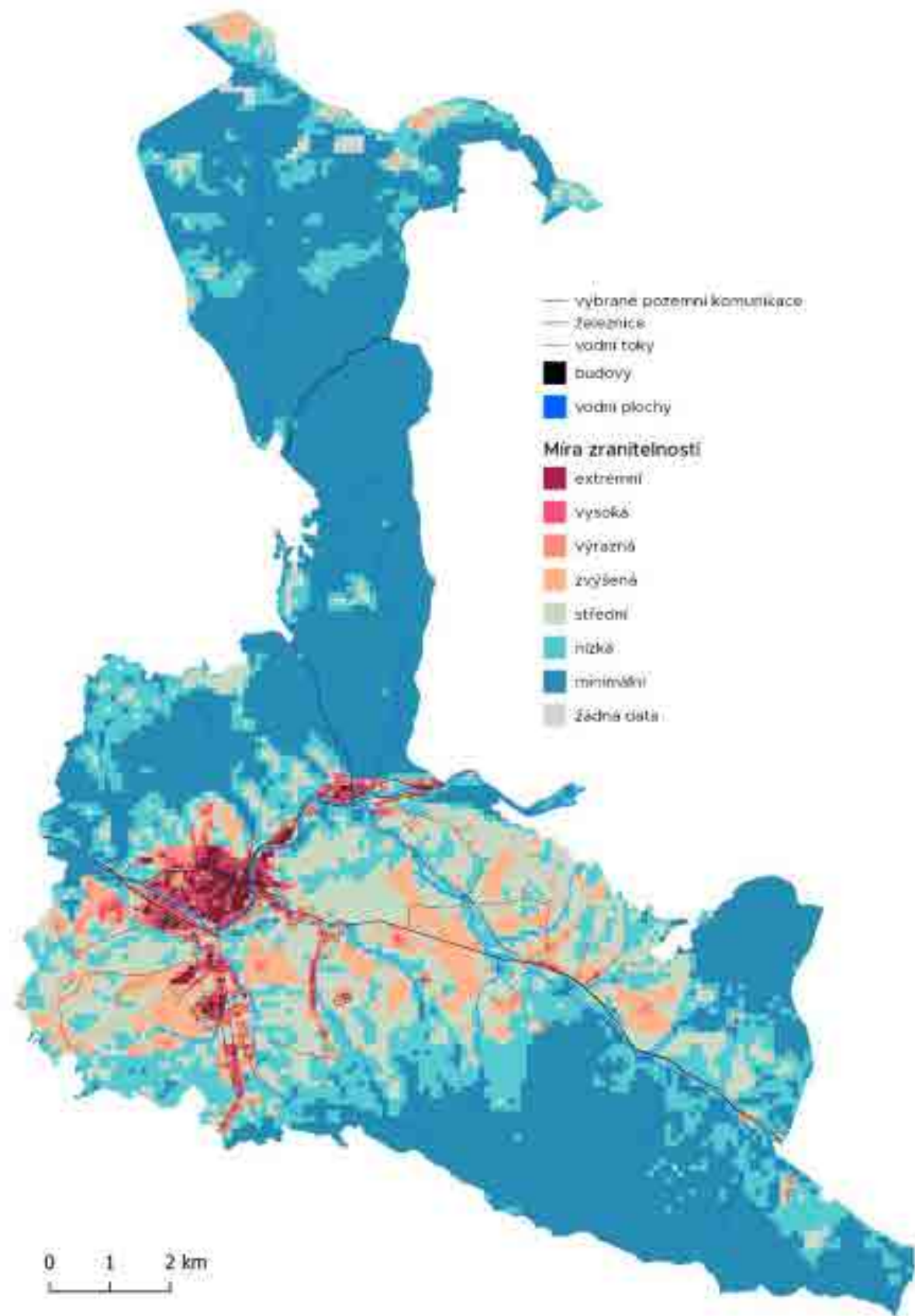
Analýza množství vegetace v blízkosti budov

Analýza propustnosti povrchů

ZRANITELNOST VŮČI VLNÁM HORKA

Ukazuje na oblasti, kde je potrebné situáciu prioritne riešiť. Vychádza z kombinácie miest, ktoré sa prehrievajú, a miest, kde sa vyskytujú ohrozené skupiny obyvateľov (obyvatelia do 15 rokov a nad 65 rokov). Blízkosť zelene a vody naopak celkovú zraniteľnosť zmierňujú.

K extrémne zraniteľným lokalitám patria:

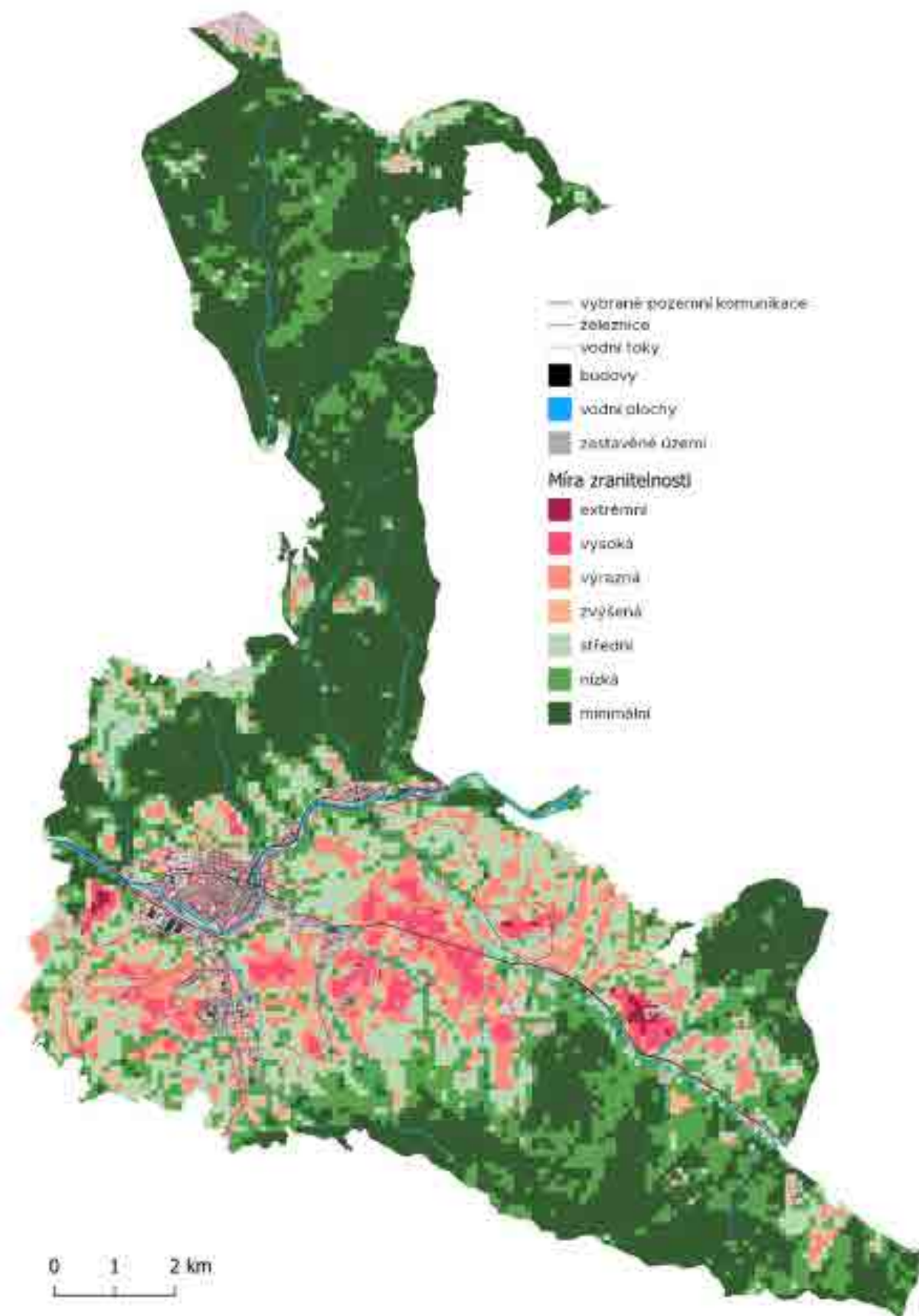
- Okolie ulíc Horná a Dolná
- ZŠ a MŠ Brezno u sídliska Mazorníkovo
- Časť sídliska Mazorníkovo
- Nemocnica Brezno
- Zastavené územie medzi ulicami Moyzesova a Československej armády
- Ulica Bottova a Jesenského
- Ulica Štúrová a Razusova
- Predné Halny
- Okolie základné umelecké školy Brezno
- ZŠ a MŠ na ulici Nálepko
- ZŠ a MŠ na Doktora Clementisa
- MŠ na ulici Kozmonautov
- ZŠ a MŠ na ulici Pionierska
- Gymnázium Jána Chalupku
- Špeciálna základná škola
- Ulica Baštová – Zadné Halny
- Ulica Jarmočnisko – Predné Halny

+ priemyselné areály a obchodné centrá

ZRANITELNOST VŮČI SUCHU

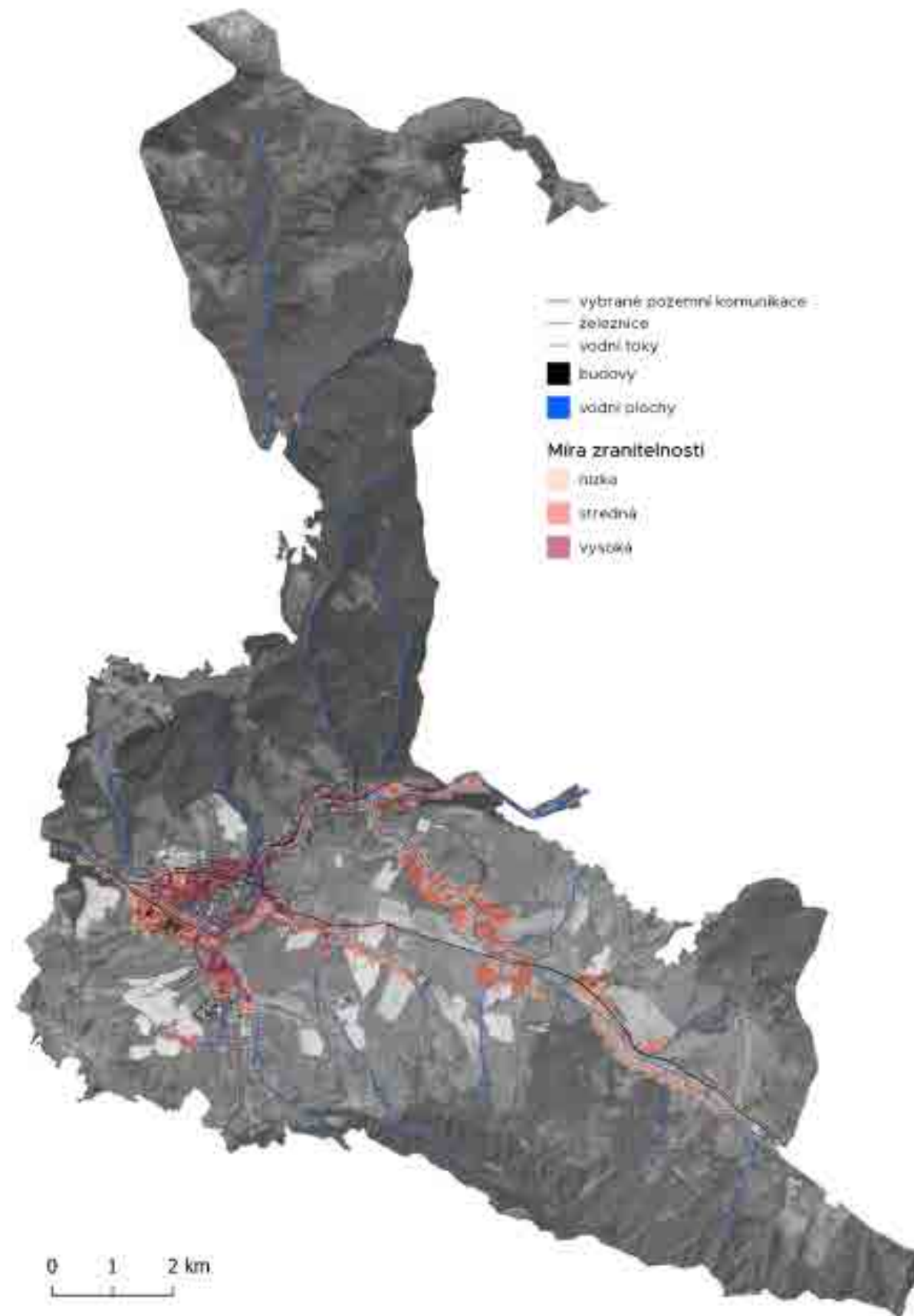
Zraniteľnosť územia voči suchu vychádza najmä z odolnosti zelene voči vysychaniu a z prítomnosti nespevnených povrchov (infiltračných plôch).

Zraniteľnosť sa nevzťahuje na rozloženie obyvateľstva, pretože suchom je postihnuté celé územie

- Ako najviac ohrozené územie sa ukazujú plochy orné pôdy vo strednej časti riešeného územia, kde miera zraniteľnosti dosahuje vysokých hodnôt.
- Významným rizikom v území sú rovnako poľnohospodárske pôdy na juh od mesta.
- Najkritickejšia situácia je na východe a západe územia, kde sa lokálne vyskytuje až extrémna zraniteľnosť vegetácie voči suchu.

ZRANITELNOST VŮČI PŘÍVALOVÝM POVODNÍM

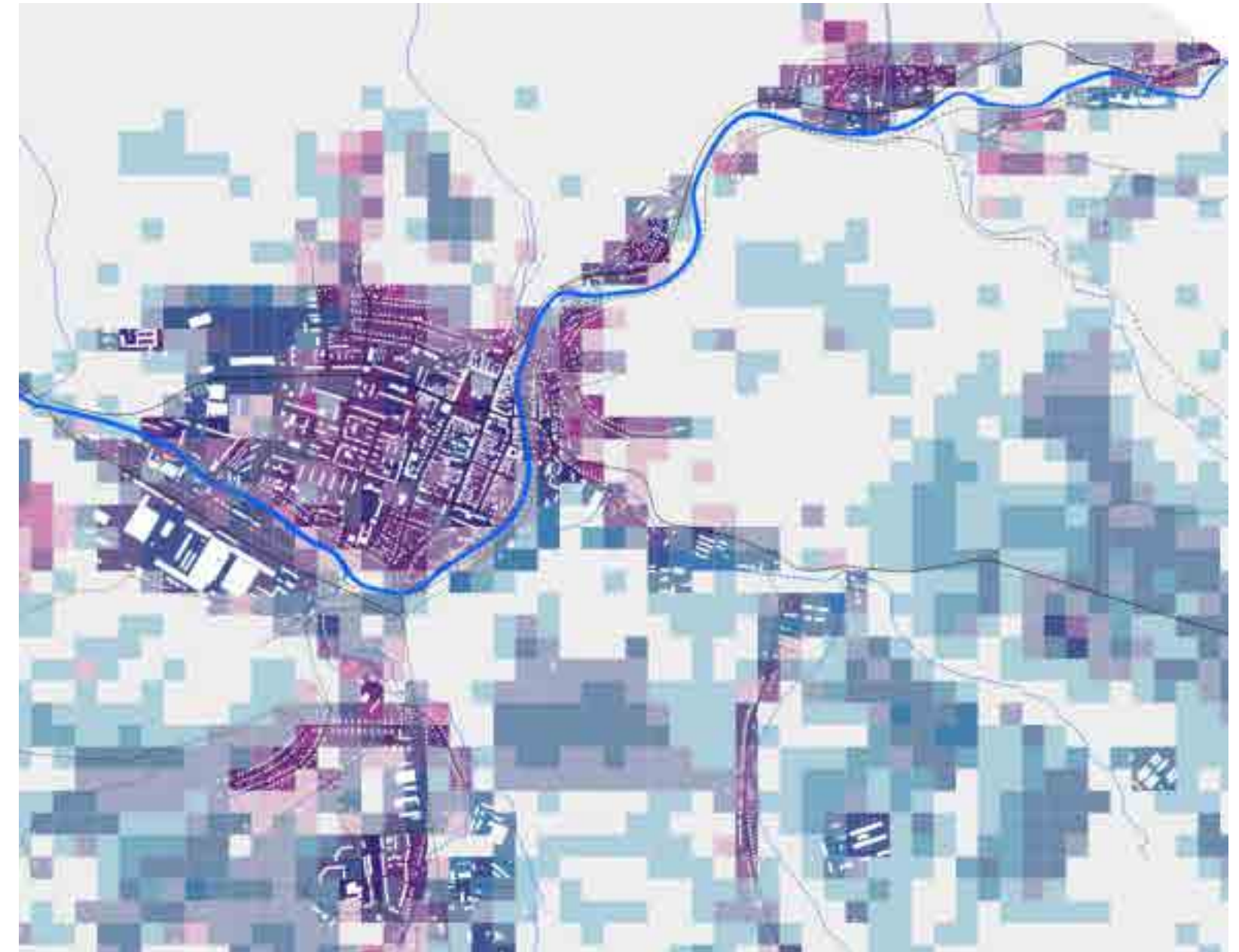
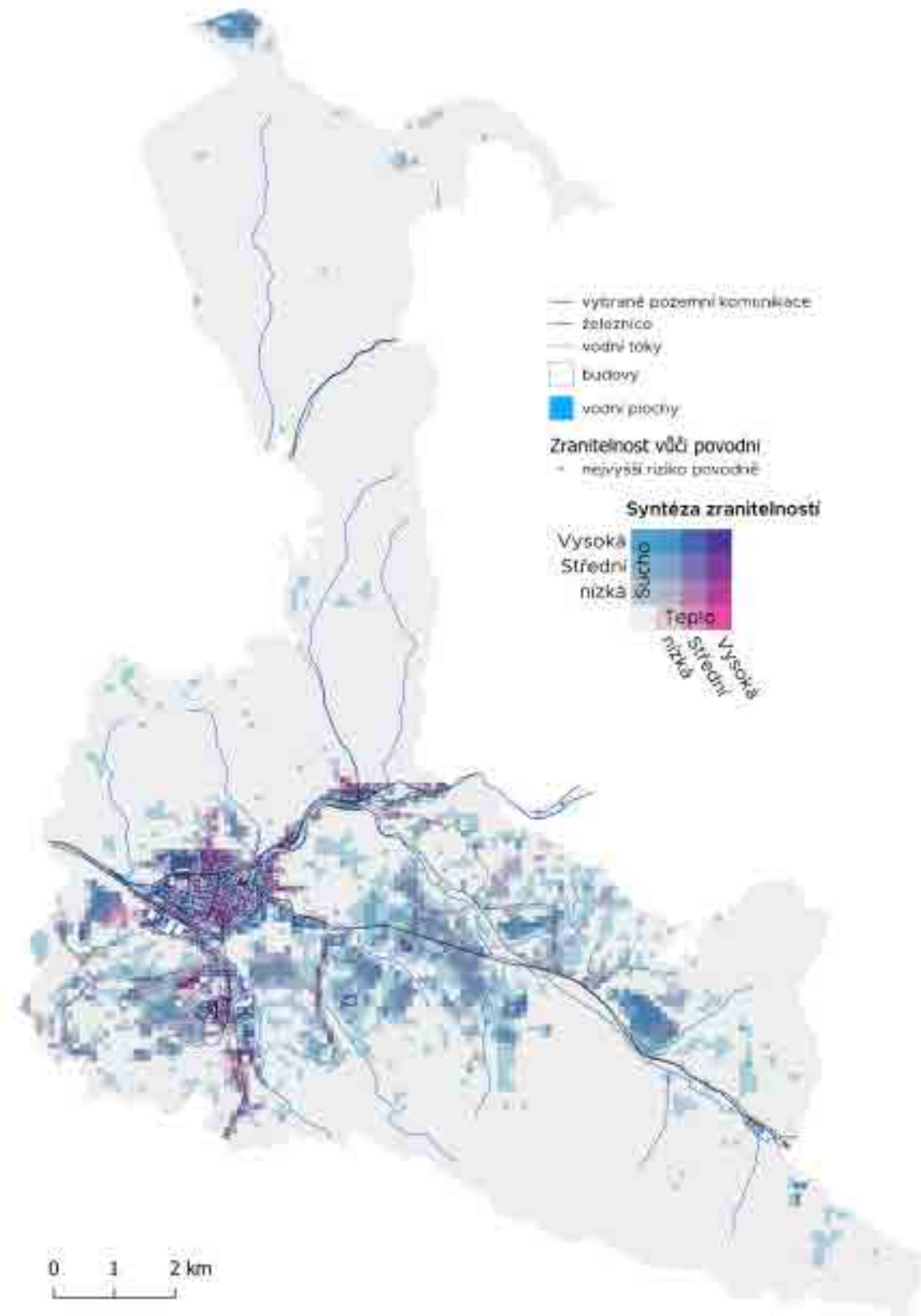
Na výslednú silu prívalovej povodne majú vplyv najmä sklon terénu a miesta, kde sa voda prirodzene steká z viacerých smerov. Často môže byť zaplavená plocha veľká, ale zároveň nemusí predstavovať skutočné ohrozenie. Rizikovosť stúpa s vyššou koncentráciou majetku a obyvateľov, najmä zraniteľných skupín. Stabilita vegetácie a prítomnosť vodných plôch naopak zraniteľnosť znižujú.

- Ako najzraniteľnejšia sa javí obývaná oblasť v okolí Nábřežia Dukelských hrdinů - severozápadná časť mesta (ulice Švermova, Krčulova, Československej armády, Školská).
- Ďalej je tiež vysoko zraniteľná obývaná oblasť na ulici Lichardova, Pod Horkou a okolie hlavnej cesty (I/66) v Zadných Halnách.

CELKOVÁ ZRANITELNOST

PRIORITNÍ MÍSTA PRO REALIZACI ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍ

Sektorová analýza

- Horninové prostředí a geologie
- Půdní prostředí
- Přírodní prostředí a biodiverzita
- Vodní režim v krajině a vodní hospodářství
- Sídlní prostředí
- Zdraví obyvatelstva
- Zemědělství
- Lesnictví
- Doprava
- Energetika a průmysl
- Cestovní ruch
- Řízení rizik

ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Anketa: 35 obyvateľ , pocitová mapa: 36 obyvateľ, počet zaznačených bodů: 268

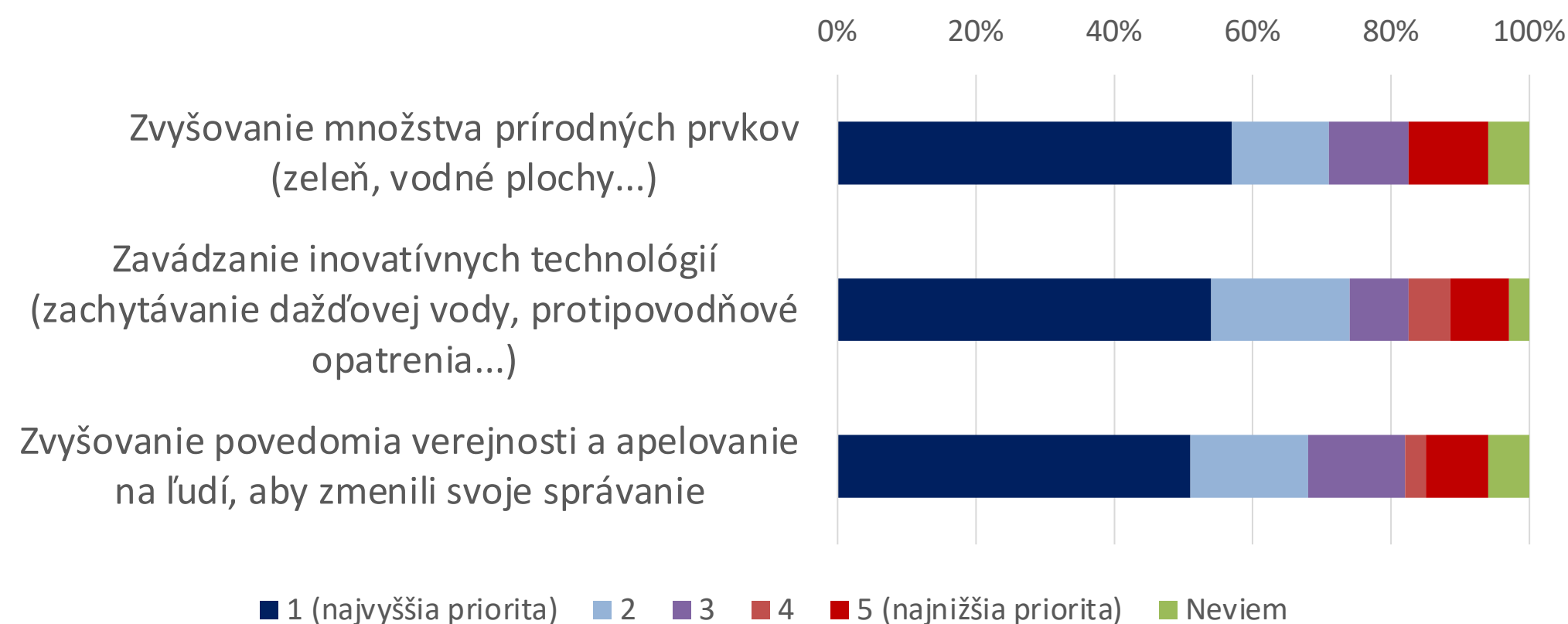
Anketa

Plných 71 % respondentov súhlasilo s tým, že opatrenie "Zvyšovanie množstva prírodných prvkov (zeleň, vodné plochy...)" by malo byť prijaté ako priorita.

Až 74 % respondentov súhlasilo so zavádzaním inovatívnych technológií, ako je zachytávanie dažďovej vody a protipovodňové opatrenia.

Nižšiu mieru súhlasu malo opatrenie "Zvyšovanie povedomia verejnosti a apelovanie na ľudí, aby zmenili svoje správanie", s ktorým súhlasilo 68 % respondentov.

Aké opatrenia by podľa Vás mali byť prioritne prijaté v rámci boja s týmito problémami?

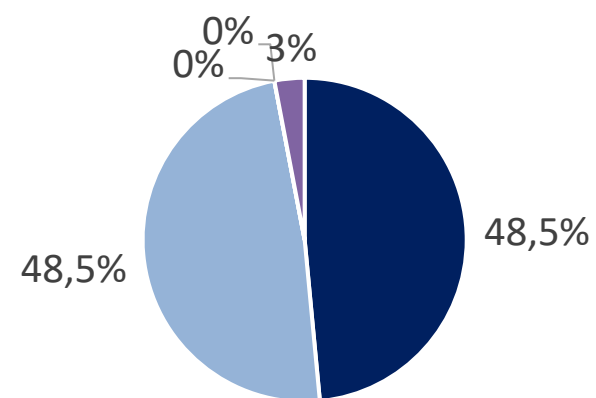

ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Anketa

Malo by sa mesto snažiť o obmedzovanie spotreby energie a znižovanie emisií CO2 (napr. zatepľovaním budov, výmenou kotlov, využívaním slnečnej energie, atď.)?

- Áno, mala by to byť priorita
- Áno, ale iba v prípade, že sa to finančne oplatí
- Nie, v žiadnom prípade
- Neviem
- Iné

Súhlasil(a) by ste s niektorými z nasledujúcich opatrení?

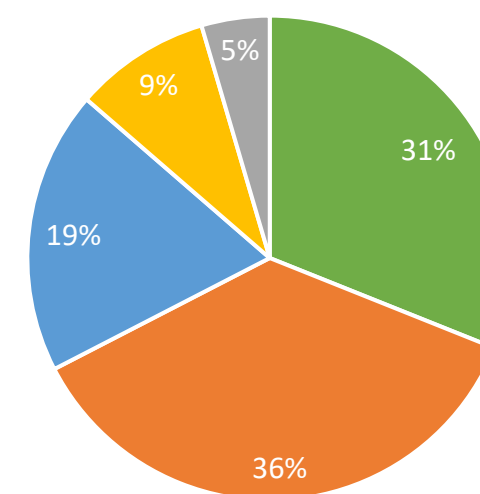
- Určite by som súhlasil(a)
- Skôr by som súhlasil(a)
- Neviem, nemám názor
- Skôr by som nesúhlasil(a)
- Určite by som nesúhlasil(a)

ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Pocitová mapa

- Respondenti sa v dobe horúčav dobre cítia na miestach s dostatkom vitálnej zelene. Tam, kde je jej nedostatok by najviac uvítali vzrastené stromy, kvetinové záhony a trávniky, prípadne tieniace prvky.
- Viacej zelene by respondenti uvítali na Námestí gen. M. R. Štefánika a pri Kauflande. Dobre sa cítia v mestskom parku pri kostole Nanebovzatia Panny Márie, v parku pozdĺž rieky Hron, kde by uvítali vitálnejšiu zeleň, v Margitinom parku a v okolí Arboréta Banisko.
- Potenciálne nebezpečenstvo dôsledkov privalových zrážok respondenti vidia najmä v okolí rieky Hron a na Ceste Osloboditeľov na juhu mesta (mesto tu čelilo problémom)
- Ďalšie možné problémy spôsobené zmenou klímy a problematické miesta boli ľuďmi zaznačené v mape menej často.

Čo by sa dalo urobiť, aby ste sa tu cítili lepšie?

- pridať viac zelene
- pridať tieniace prvky
- pridať vodné prvky (fontány, jazierka, mokrade atď.)
- používať tu chladiace materiály
- použitie vonkajšieho tienenia budovy

VIZE MĚSTA

DEFINOVÁNÍ STRATEGICKÝCH A SPECIFICKÝCH CÍLŮ

NÁVRHY TYPOVÝCH OPATŘENÍ KE KAŽDÉMU CÍLI

NÁVRHY KONKRÉTNÍCH PROJEKTŮ

- **PRIORITNÍ PROJEKTY** (krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé cíle)
vychází také z aktuálních plánovacích dokumentů, ze záměrů města
- **DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY** (krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé cíle), projekty s adaptačním a mitigačním potenciálem
- **DALŠÍ AKTIVITY A DOPORUČENÍ (dlouhodobé cíle)**

Brezno je prívetivým mestom adaptovaným na zmenu klímy, územie je ekologicky stabilné a odolné voči súvisiacim hrozbám.

Dostatok druhovo pestrej zelene pomáha dlhodobo stabilizovať mestskú mikroklímu a spoločne s vodnými prvkami vytvára príjemné prostredie pre život miestnych obyvateľov aj udržateľný turizmus.

Mesto a jeho obyvatelia efektívne hospodária s vodou, energiami a odpadmi, v maximálnej miere využívajú obnoviteľné zdroje energií, prevádzkujú a využívajú nízko emisnú, najmä cyklistickú, dopravu a smerujú ku klimatickej neutralite v roku 2050.

Obyvatelia Brezna sa zaujímajú o stav životného prostredia a aktívne sa zapájajú do aktivít spojených so zmenou klímy.

STRATEGICKÉ A SPECIFICKÉ CÍLE MĚSTA BREZNO

ZELENÁ A MODRÁ INFRASTRUKTURA

STRATEGICKÉ CÍLE	ŠPECIFICKÉ CÍLE
Adaptovať sídelné aj vonkajšie prostredie mesta na zmenu klímy vyšším zapojením pestrej, vitálnej a vhodnej vegetácie, ktorá zníži intenzitu prehrievaných miest a eróziu pôd.	Zlepšiť mikroklimatické podmienky verejného priestoru, ulíc a sídliskových vnútroblokov, zvýšiť množstvo a vitalitu vegetácie a udržiavať kvalitu plôch zelene vysokého štandardu.
	Znižovať množstvo a intenzitu prehrievaných miest, zvýšiť podiel plôch zelene v priemyselných územiach a vytvárať podmienky pre ich reštrukturalizáciu na „čistú“ výrobu.
	Zaistiť ekologickú stabilitu riešeného územia a regulovať využitie prírody v záujme zachovania ekologickej rovnováhy, poskytovať ekosystémové služby v krajine s dôrazom na posilnenie prirodzeného vodného režimu.
Znížiť dopady extrémnych hydrologických a klimatických javov v sídelnom aj vonkajšom prostredí mesta, zlepšiť mikroklimu mesta a zodpovedne a ekonomicky hospodáriť s vodou.	Spomaľovať odtok vody z mesta a krajiny, zrážkovú vodu dostatočne a účinne zachytávať a zadržiavať.
	Zlepšiť a upraviť vodný režim v sídelnej zástavbe v záujme kvalitnej mikroklimy mesta, jeho obyvateľov a užívateľov.
	Udržateľne rozvíjať vodohospodársku infraštruktúru a efektívne využívať zachytené dažďové zrážky.

STRATEGICKÉ A SPECIFICKÉ CÍLE MĚSTA BREZNO

MITIGAČNÍ CÍLE A VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Znižovat' emisie skleníkových plynov v Meste Brezno, zvyšovat' energetickú sebestačnost' mesta, rozvíjat' ekologicky šetrnú dopravu a udržateľne hospodárit' so zdrojmi.

Znižovat' energetické nároky mesta vo všetkých sektoroch, maximalizovat' miestne využitie obnoviteľných zdrojov energie, podporovat' energetickú sebestačnost' mesta i jeho obyvateľov a šetrne hospodárit' so zdrojmi a odpadmi.

Vytvorit' moderný dopravný systém, kombinujúci verejnú a individuálnu dopravu s dôrazom na udržateľnosť, minimalizáciu emisií, pohodlie a ľahkú dostupnosť.

Posilňovat' informovanosť všetkých skupín obyvateľstva o stave ich životného prostredia a aktívne ich zapájat' do realizácie opatrení na zmenu klímy. Krízové riadenie a odolnosť voči hrozbám prispôsobiť dopadom zmeny klímy.

Vzdelávat' obyvateľov, zamestnancov mesta a management firiem v environmentálnych témach a aktívne ich zapájat' do činností v oblasti zmeny klímy.

Zabezpečovat' pripravenosť mesta v oblasti krízového riadenia s prihliadnutím na najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva.

Pro úspěšnou adaptaci města Brezno na změnu klimatu je klíčové správné nastavení implementace, která zaručí úspěšnou realizaci navrhovaných projektů.

Strategie proto stanovuje následující procesy:

- Adaptaci města vede **Řídící skupina** složená z odborníků a představitelů města.
- Pro správnou implementaci bude na úrovni města stanovena **role Koordinátora adaptační strategie** (pracovník Odboru riadenia projektov), které celý proces implementace zastřeší.
- Jednotlivé projekty budou naplňovány pomocí **Garantů realizace aktivit**
- Pro hodnocení efektivního naplňování strategie bude pravidelně vyhodnocován postup dosahování jednotlivých cílů strategie s pomocí **11 navržených indikátorů**.

MONITOROVACÍ INDIKÁTORY

IN1 - Rozloha nepriepustných plôch (pozemných povrchov) premenených na plochy priepustné

IN2 - Rozloha nepriepustných plôch (strešných povrchov) premenených na plochy priepustné

IN3 - Počet lokalít + počet opatrení v lokalite, kde sa realizovali opatrenia modrozelenej alebo šedej infraštruktúry podporujúce adaptáciu na zmenu klímy

IN4 - Počet stromov v zastavanom území a v krajine

IN5 - Plocha novo vysadených kríkov v zastavanom území mesta

IN6 - Počet novo vysadených stromov v zastavanom území mesta

IN7 - Počet mestom podporených projektov s tematikou zmeny klímy

IN8 - Usporené emisie skleníkových plynov

IN9 - Inštalovaný výkon obnoviteľných zdrojov energie

IN10 - Počet podaných projektových žiadostí

IN11 - Počet aktivít organizovaných na tému zmeny klímy

PLÁN PRIORITYNÍCH PROJEKTŮ

V současné době obsahuje **85 projektů** a do budoucna bude průběžně aktualizován.

- Je podpůrným nástrojem pro sledování postupu příprav a realizace jednotlivých opatření
- Pro každý záměr stanovuje **časový harmonogram, odpovědnosti a zdroje financování.**

Strategické cíle	Špecifické cíle	Indikátory	ID	Název projektu	Stručný opis projektu/podopatření	Stav přípravy/realizace	Typ opatření	Předpokládaný ústřední rok realizace	Odhadované náklady (EUR)
1.1. Zlepšit mikroklimatické podmínky veřejného prostoru, ulic a sídlových vnitroblohů, zvýšit množství a vitalitu vegetace a udržovat kvalitu ploch zeleně vysokého standardu.	IN1 - IR6, IN10, IN11	IN1 - IR6, IN10, IN11	1	Regenerácia vnútrobloku sídliska Mázrníkovo, II. mája - vstupu (vľd štúdie)	Obnova zelene, zvýšenie biodiverzity, trvalkové záhony, rekonštrukcia povrchov na čiastočne vodopriepustné, mobiliár, detské ihrisko, športové prvky, rekonštrukcia osvetlenia	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	investičná	2023 - 2025	550 556
			2	Regenerácia vnútrobloku sídliska Mázrníkovo - stred	Výsadba stromov, kerov, živého plotu, mobiliár, vybudovanie sadbovej pásky, verejná osvetlenia, premena povrchov na priepustné, tieniace prvky, cyklochodník	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	investičná	2024 - 2029	1 250 280
			3	Regenerácia vnútrobloku sídliska - ŠUN II.	Výsadba stromov, kerov, zvýšenie biodiverzity, trvalkové záhony, detské ihrisko, mobiliár, verejná osvetlenia, priepustné povrchy, tieniace prvky, pitná fontánka, doplnenie kamerového systému	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	investičná	2024 - 2025	1 490 879
			4	Regenerácia vnútrobloku sídliska Mázrníkovo MPČL	Výsadba stromov, kerov, zvýšenie biodiverzity, trvalkové záhony, detské ihrisko, mobiliár, verejná osvetlenia, priepustné povrchy, tieniace prvky, pitná fontánka	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	investičná	2024 - 2025	1 036 219
			5	Osadenie a regenerácia námestia generála Štefánika	Výsadba stromov, pochôdna fontána, vyzdobené záhony, smútané schodisko s vegetáciou	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	investičná	2025 - 2026	nie je namerané
			6	Regenerácia vnútrobloku sídliska na Krčulovej ulici (Slastovička, sever a juh)	Výsadba stromov, kerov, zvýšenie biodiverzity, trvalkové záhony, detské ihrisko, mobiliár, verejná osvetlenie, priepustné povrchy, tieniace prvky	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	investičná	2024 - 2025	518 612
			7	Regenerácia vnútrobloku sídliska na Rámskovej ulici (východ)	Výsadba stromov, kerov, zvýšenie biodiverzity, trvalkové záhony, detské ihrisko, mobiliár, verejná osvetlenia, priepustné povrchy	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	investičná	2024 - 2025	137 700
			8	Vegetačná stena	Vytvorenie vegetačnej steny na štítovej stene mestského úradu v nádvorí za budovou na Námestí gen. Štefánika 2	Projekt je súčasťou Akčného plánu	nainvestičná	2023 - 2024	6 778
			9	Zvyšovanie podielu vegetácie v sieťnom prostredí, v uliciach	Dosadenie stromoradií/stromov, zlepšenie mikroklimy, zvlášne tepelných extrémov počas leta - v ul. Chalupkova (možno aj sieť mobilní) Slastovičova sever, fučíkova východ, Slastovičova popri športovom štadióne, pri bloku garáží medzi ŠLN a F. Kráľa, Nálepkova	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	nainvestičná	2024 - 2027	nie je namerané
			10	Zvyšovanie podielu vegetácie v sieťnom prostredí, v plochách	Dosadenie stromoradií/stromov, zlepšenie mikroklimy, zvlášne tepelných extrémov počas leta - v ul. Sekunsova (garáže), ul. Kozmonautov, vnútroblok Melinovského/Krčulova východ, Švarnova, Slastovičova v šiestej jednotke, v areáli ZŠ a MŠ Karola Rapoša, na SZ strane dopravného ihriska, v areáli Strednej pedagogickej odborej školy, MŠ pri ul. Kozmonautov, pred zimným štadiónom	Projekt identifikovaný v tematických skupinách	nainvestičná	2024 - 2027	nie je namerané

VYBRANÁ ADAPTAČNÍ OPATŘENÍ

Norway
grants

Asitis

Strategický cieľ 1:

Adaptovať sídelné aj vonkajšie prostredie mesta na zmenu klímy vyšším zapojením pestrej, vitálnej a vhodnej vegetácie, ktorá zníži intenzitu prehrievaných miest a eróziu pôd.

Norway
grants

Asitis

1.1. Zlepšiť mikroklimatické podmienky verejného priestoru, ulíc a sídliskových vnútroblokov, zvýšiť množstvo a vitalitu vegetácie a udržiavať kvalitu plôch zelene vysokého štandardu.

Ozelenenie a regenerácia **Námestia gen. M. R. Štefánika**

Regenerácia **vnútrobloku sídliska Mazorníkovo**, 9. mája – vstup, stred, MPČL, na Krčulovej ulici, na Rázusovej ulici,

Zvyšovanie podielu vegetácie **v uliciach**: Chalupkova (možno aj zeleň mobilná), Sládkovičova sever, Fučíkova východ, Sládkovičova popri športovom ihrisku, pri bloku garáží medzi ŠLN a F. Kráľa, Nálepková

na plochách ul. Sekurisova – garáže, ul. Kozmonautov, vnútroblok Malinovského/Krčulova východ, Švermova, Sládkovičova u školské jedálne, v areáli ZŠ a MŠ Karola Rapoša

pri parkoviskách - nábrežie Jána Čipku, parkovisko ČSA na ulici Hradby, pri ul. Jilemnického, Nálepková, Krčulova pred obj. 1198/1, Dr. Clementisa, pri Úrade práce, parkovisko na ul. Vagnárska Zadné Halny

Strategický cieľ 1:

Adaptovať sídelné aj vonkajšie prostredie mesta na zmenu klímy vyšším zapojením pestrej, vitálnej a vhodnej vegetácie, ktorá zníži intenzitu prehrievaných miest a eróziu pôd.

Norway
grants

Asitis

1.2. Znižovať množstvo a intenzitu prehrievaných miest, zvýšiť podiel plôch zelene v priemyselných územiach a vytvárať podmienky pre ich reštrukturalizáciu na „čistú“ výrobu.

Ozelenenie parkoviska a okolia zimného štadiónu – povrchy, stromy, zadržovanie dažďových zrážok
Osadenie operných múrov popínavou vegetáciou - pri ceste medzi Breznom a Zadnými Halnami,
pri ceste od Baldovskej lávky k sídlisku Mazorníkovo

Strategický cieľ 1:

Adaptovať sídelné aj vonkajšie prostredie mesta na zmenu klímy vyšším zapojením pestrej, vitálnej a vhodnej vegetácie, ktorá zníži intenzitu prehrievaných miest a eróziu pôd.

1.3. Zaistiť ekologickú stabilitu riešeného územia a regulovať využitie prírody v záujme zachovania ekologickej rovnováhy, poskytovať ekosystémové služby v krajine s dôrazom na posilnenie prirodzeného vodného režimu.

Od hrebeňa k Hroncu k lokalite Za Čachovom – vysadiť alej stromov pozdĺž chodníka a stromov /skupiny stromov v krajine

Opatrenia – lesníctvo, poľnohospodárstvo, voľná krajina

Krajina pri Tisovskej ceste – treba rozdeliť prostredníctvom viacerých biopásov, chodníkmi so stromami.

Strategický cieľ 2: Znížiť dopady extrémnych hydrologických a klimatických javov v sídelnom aj vonkajšom prostredí mesta, zlepšiť mikroklimu mesta a zodpovedne a ekonomicky hospodáriť s vodou.

2.1. Spomaľovať odtok vody z mesta a krajiny, zrážkovú vodu dostatočne a účinne zachytávať a zadržovať.

Úpravy potokov

Čiastkové úpravy Kabátovského a Lúčanskeho potoka a zariadení na nich

Výstavba retenčných nádrží - obj. 28/R23, obj. 27/R6, obj. 36/R16 a i.

Zdroj: *Integrovaná preventívna protipovodňová ochrana mesta Brezno*

V iníciaľných častiach rokľín a v erózných ryhách, ktoré periodicky vysychajú, budovať **kaskády** najmä drevených prekladaných hrádzok

Zachytenie dažďových zrážok zo strechy ZŠ Pionierska 2, MŠ v ul. Kozmonautov a ich infiltrácia do terénu v susedstve školy.

Zhotoviť a osadiť **odrážky na cestách** vr. infiltračných jám pri každej odrážke

Strategický cieľ 2: Znížiť dopady extrémnych hydrologických a klimatických javov v sídelnom aj vonkajšom prostredí mesta, zlepšiť mikroklimu mesta a zodpovedne a ekonomicky hospodáriť s vodou.

2.2. Zlepšiť a upraviť vodný režim v sídelnej zástavbe v záujme kvalitnej mikroklimy mesta, jeho obyvateľov a užívateľov

Vybudovať **nové vodné prvky** (chodníkové fontány, pitné fontánky) ako súčasť regenerácie sídliska Mazorníkovo (MPČL – V1 a V2, ŠLN) vr. dažďových záhrad, vo vnútrobloku Krčulova juh, vnútrobloku Sládkovičova (napr. medzi čp. 1113/17 a 1143/18), vnútrobloku Sládkovičova pri ZUŠ a vnútrobloku sídliska Nálepka (napr. medzi čp. 1190/7 a 1186/3)

Napájanie: zrážková voda zachytená zo striech bytových domov

Vytvoriť (a po odskúšaní rozširovať) **system automatickej závlahy zelene** v Margitinom parku, ktorého hlavným zdrojom vody bude zrážková voda zachytená zo strechy (striech) bytového domu v susedstve zavlažovacieho systému

Potenciál pre umiestnenie posedových schodov, piknikovej lúky

Zadržovanie a využitie dažďovej vody zo strechy zimného štadiónu Aréna Brezno pre zavlažovanie mestského futbalového štadiónu, alebo ako zdroj pre tvorbu ľadu

zo striech **mestskej športovej haly / krytej plavárne** Mazorníkovo pre zavlažovanie tenisových kurtov / budúce kúpalisko

Zaviesť do **územného plánu** mesta (ÚP) všeobecne záväzné **pravidlá hospodárenia s dažďovou vodou (HDV)**; využitie: najmä nová výstavba

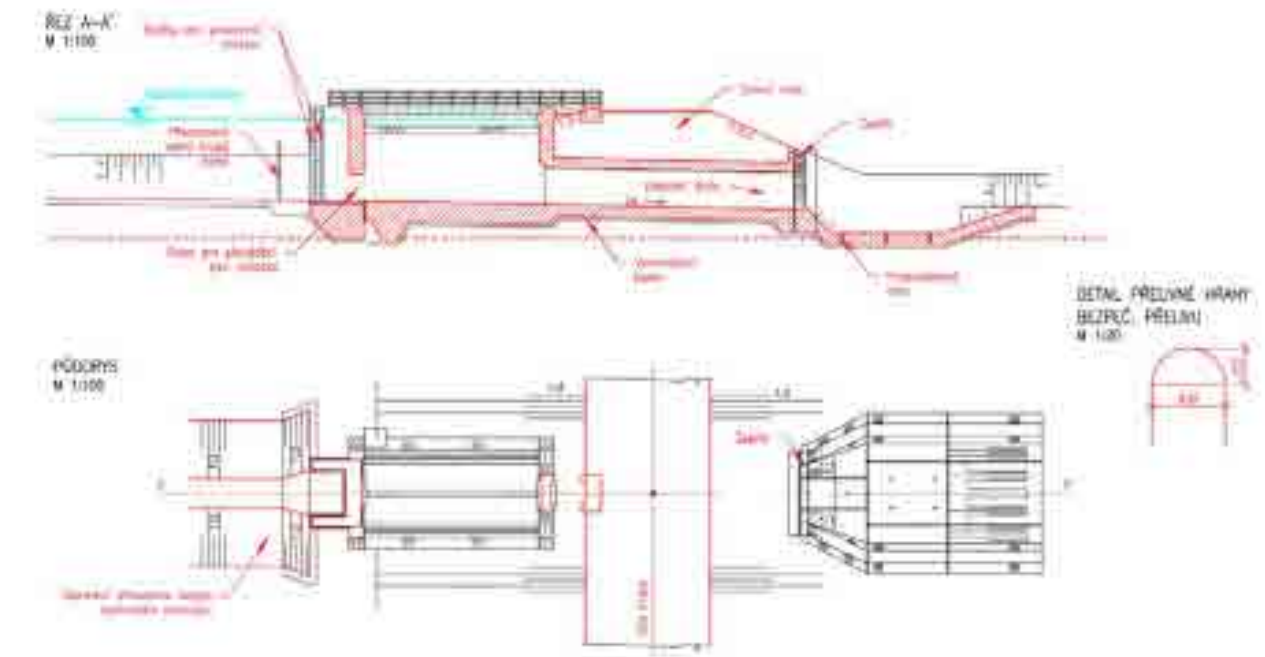
Strategický cieľ 2: Znížiť dopady extrémnych hydrologických a klimatických javov v sídelnom aj vonkajšom prostredí mesta, zlepšiť mikroklimu mesta a zodpovedne a ekonomicky hospodáriť s vodou.

2.3. Udržateľne rozvíjať vodohospodársku infraštruktúru a efektívne využívať zachytené dažďové zrážky

- V centre mesta vybudovať dve **podzemné akumulčné nádrže** na zachytávanie zrážkových vôd z okolostojacich objektov napr. bytových domov, Využitie: zavlažovanie

Dokumentácia retenčnej nádrže na dažďovej kanalizácii (Orlová, ČR)

- kanalizačnú sieť v okrajových častiach mesta (Vrchdolinka, Rohozná, Zadné Halny a Bujakovo)
- Rekonštrukcie vodovodného potrubia v ZUŠ, v Centre voľného času
- Dobudovať vodojemy Vrchdolinka a Podkoreňová
- Na privode vody z Vagnára vybudovať vodojem s objemom 2 x 650m³ s úpravňou vody

Rohozná, okrajová časť Brezna - potreba modernizácie a rozvoja vodohospodárskej siete

Strategický cieľ 3: Znižovať emisie skleníkových plynov v Meste Brezno, zvyšovať svoju energetickú sebestačnosť, rozvíjať ekologicky šetrnú dopravu a udržateľne hospodáriť so zdrojmi.

3.1. **Znižovať energetické nároky** mesta vo všetkých sektoroch, maximalizovať miestne **využitie obnoviteľných zdrojov energie**, podporovať **energetickú sebestačnosť** mesta i jeho obyvateľov a **šetrne hospodáriť** so zdrojmi a odpadmi.

Realizácia projektu **fotovoltaickej elektrárne** „FTVZ Zimný štadión Brezno“, FVE na strechu **Mestského úradu** v dvornom trakte, na strechu **Domu kultúry**, FVE na **čistiarni odpadných vôd**

Zníženie **energetickej náročnosti prevádzky** ZUŠ, MŠ 9.máj, Domu kultúry

Vybudovanie novej **kompostárne**.

- Vytvorenie **energetickej koncepcie** a **energetického managementu** mesta aj s funkciou mestského energetika,
- vytvorenie **stratégie komunitnej energetiky**

Strategický cieľ 3: Znižovať emisie skleníkových plynov v Meste Brezno, zvyšovať svoju energetickú sebestačnosť, rozvíjať ekologicky šetrnú dopravu a udržateľne hospodáriť so zdrojmi.

3.2. Vytvoriť moderný dopravný systém, kombinujúci verejnú a individuálnu dopravu s dôrazom na udržateľnosť, minimalizáciu emisií, pohodlie a ľahkú dostupnosť

Realizácia **cyklotras C3, C100**

Realizácia **cyklotrasy Brezno – Mýto pod Ďumbierom**

Realizácia **cyklotrasy Rohozná - Michalová**

Výstavba **cykloprístreškov** a ďalšie rozširovanie zázemia pre denné dochádzanie na bicykloch na základných školách

Dobudovanie siete **chodníkov**

Strategický cieľ 4: Posilňovať informovanosť všetkých skupín obyvateľstva o stave ich životného prostredia a aktívne ich zapájať do realizácie opatrení na zmenu klímy. Krízové riadenie a odolnosť voči hrozbám prispôbiť dopadom zmeny klímy

4.1. **Vzdelávať** obyvateľov, zamestnancov mesta a management firiem v environmentálnych témach a aktívne ich zapájať do činností v oblasti zmeny klímy.

- **Tematické prednášky pre verejnosť** o zmene klímy, adaptačných opatreniach v krajinných a zastavaných oblastiach, znečisteniu životného prostredia, budovaniu a údržbe záhrad (vrátane komunitných záhrad), miestne flóre a faune s následnou diskusiou so zástupcami mesta a odbornej verejnosti.
- **Realizácia projektov environmentálnej výchovy**, vzdelávania a povedomia (EEA) pre širokú verejnosť zameraných na klimatické zmeny (podujatia organizované pri príležitosti Dňa Zeme), napr. s podtitulom Deň pre klímu, organizovanie výstav, komunitná výsadba zelene a pod.)
- **Príprava a výroba komunikačných materiálov** pre verejnosť - hospodárenie s dažďovou vodou (zadržiavanie a využívanie), príklady adaptačných opatrení, výhody extenzívnych trávnikov atď.

Ovocný sad Banisko
Spoločne za zelené mesto;

4.2. Zabezpečovať **pripravenosť mesta** v oblasti **krízového riadenia** s prihliadnutím na najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva.

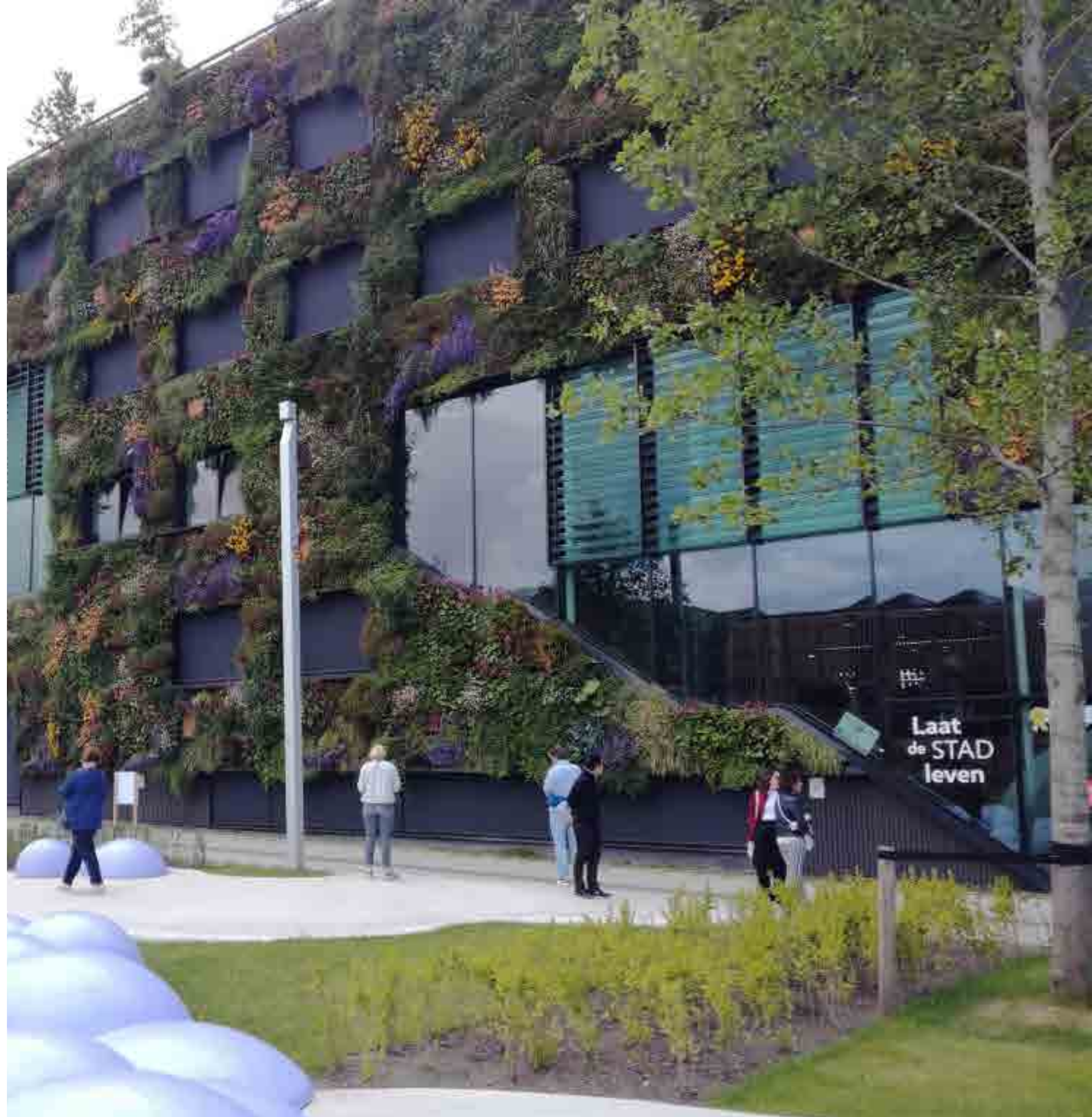
- Stanoviť súbor **požiadaviek na riziká sucha a vln horúčav**, nedostatku pitnej vody, opravy brehov kanálov, mostov a priepustov.
- Vyhodnotiť **kapacitu stokovej siete** z hľadiska množstva vtekajúcej dažďovej vody z dôvodu zamedzenia jej opätovného výtoku cez kanalizačné vstupy v období privalového dažďa.
- **Digitalizácia povodňových a krízových plánov.**

Děkuji za pozornost

JAN MATOUŠ
matous@asitis.cz
+420 603 998 711

